

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEI AGRICULTURĂ A JUDEȚULUI ARAD

STRADA GH. POPA No. 4.

Apare la 1 și 15 a lunel.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor

Redactor responsabil:
Ing. Agr. Insp. NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

Abonamente:
Pentru județul Arad pe un an. Lei 50.--
Pentru alte județe pe un an. „ 200.--

Hristos sa Născut!

CUPRINSUL:

	Pag.		Pag.
1. Crăciunul plugarilor	1	13. Avortul infecțios	20
2. Iubirea de patrie	3	14. Târgul de cai din 10 Decembrie 1933	22
3. Un exemplu de organizare	4	15. Observațiuni asupra soiurilor de grâu Bankut 1201 și Odvos 241	24
4. Cum să producem mai ieftin	6	16. Sfaturi pentru agricultorii harnici	25
5. Îngrijirea de iarnă a pomilor	9	17. Stărpirea ciorilor	25
6. Aciditatea sau acreala solului	11	18. Distribuirea pasărilor de soi	26
7. Oaia Karakul	13	Pagina stuparului:	
8. Din statistica agricolă a Camerei	16	19. Din activitatea societății Apicole «Arădana»	27
9. Hrăniți păsărilele folositoare	17	20. Ce fel de stup să construim	29
10. Apel către toți intelectualii și conducătorii comunelor precum și către agricultorii din județ	18	21. Selecționarea reginelor	32
11. Agricultori, viticultori	18	22. Cercetarea stupilor iarna	33
12. Sfaturi pentru îngrijirea animalelor	19	23. Publicațiune: Impozite pe albinărit	34
		24. Mașini pentru stors miera	34

Crăciunul plugarilor.

Nu voi uita niciodată. Eram în lagărul de prizonieri din Tomsc. În fața bărcilor noastre se înălța o cazarmă roșie mare, iar încolo se întindea zăpada de un alb orbitor. Vântul zgâlțâia ușile bărcilor. În ajunul Crăciunului din 1915 prizonierii erau mai triști, mai abătuți ca altădată. Însăș amintirea bucuriei pentru sărbătorile din alți ani ne era dureroasă. Eram covârșiți de groaza gerului de acolo și de depărtarea celor lăsați acasă. Tot

mai apăsător se statorea în noi gândul, că toți avem să ne lăsăm oasele împrăștiate prin Siberia. Amuțiserăm cu toții. Fiecare se înmormântase în propria sa durere. Baraca era ca un cimitir.

Deodată se deschise larg ușa bărcii și în baracă năvăliră copiii cu steaua. Îi aduseră anume pentru noi soldați ruși. Copiii cântau. Cel mai mulți n'am înțeles cuvintele cântării, dar știam din melodie, că se cântă: „Nașterea

ta. Hristoase Dumnezeule, nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei". Toţi ne-am ridicat, toţi plângeam şi în toţi s'a deşteptat o viaţă nouă. Ni se părea că ascultăm cântarea copiilor noştri de acasă; că suntem în faţa peşterii de lângă Vitleem. Ni se părea că baraca noastră s'a prefăcut într'un nou Vitleem. Ni se părea şi simţeam, că în sufletele noastre, ca într'o iesle rece se sălăşluieşte Hristos; nu să se încălzească, ci să ne încălzească. Copiii au plecat cu steaua, iar în baracă s'a pornit viaţa. Toţi colindau, cântau, istoriseau, întâmplări de Crăciunuri trecute şi de sărbători ce vor să fie în viitor. Întristarea a fost alungată. De naşterea lui Hristos în noi s'a născut o nădejde nouă şi nădejdea ne dădea puteri.

Sufletul omului e acelaş. Are trebuinţă

rească prin credinţa într'un viitor mai bun.

Am zis, că în sufletele noastre trebuie să se nască neîncetat Hristos. Aceasta înseamnă: întâi că El, Hristos Domnul vrea să locuiască întru noi, iar a doua oară, că noi avem să-l primim în sufletele noastre. Adevărat este, că în Vitleem nu s'a găsit cine să găzduiască pe Fiul Omului. Ori ce s'ar zice însă, noi credem, că lumea de azi e mai bună decât cea de atunci. Dacă atunci nu s'a găsit casă, azi se găsesc şi suflete, în cari să locuiască. Aşa-i, că şi tu l-ai primi, cititorule?

*

O, nici vorbă. Ştim şi noi, că lumea de azi e bolnavă. Mai, ştim însă că nu este om, care să nu fi trecut printr'o boală mai uşoară sau mai grea. Credem că şi lumea e o

să fie înnoit, renăscut. Traiul de azi e greu şi singuraticului şi ţării şi lumii întregi. Greutatea zilelor aduce ger şi ceaţă, aduce întristare în suflete. Dar vedeţi, Siberia că e Siberie, cu nelinchipuit de largi margini, totuşi are un sfârşit. Şi oricât i-ar fi de aspre vânturile, oricât de gros i-ar fi stratul de zăpadă şi acolo este vară cu verde şi căldură.

Atunci de ce să fie sufletele noastre mai siberie decât Siberia? Hristos s'a născut odată în peşteră din Preacurata sa Maică. Din Dumnezeu-Tatăl se naşte fără de început şi fără de sfârşit. Iar în sufletele noastre trebuie să se nască neîncetat, să le lumineze cu razele luminii duhovniceşti, să le încălzească prin căldura unei necurmăte nădejdi şi să le întâ-

bolnavă care se poate vindeca. Auzit-aţi, că foarte mulţi bolnavi s'au tămăduit dându-li-se sânge din sângele oamenilor sănătoşi?

Lumea e bolnavă, aşa de bolnavă, că numai o infuziune de sânge sănătos o mai poate ridica de pe patul de boală. Plugarii sunt întruchiparea sănătăţii. Ei trebuie să aducă ţării suflul dător de sănătate, de mai multă nădejde, bucurie şi seninătate. Hristos Domnul prin plugarii se va naşte în ţara noastră mult iubită. Plugarii sunt peştera, iar toată ceealaltă lume sunt numai un fel de Vitleem.

Iubiţi plugarii! Hristos se naşte, trebuie să se nască neîncetat în sufletele voastre. Aceasta înseamnă, că oricâte necazuri aţi avea, voi să daţi plugului o tot mai adâncă brazdă.

Aşa cum a venit Hristos să smulgă răutatea din lume, smulgeţi şi voi neghina, pălămida şi mărăcinii din holdele voastre; nu lăsaţi însă nici inimile să fie cutropite de buruiana păcatului. Hristos a semănat în lume cele mai frumoase învăţături; alegeţi şi voi cea mai bună, sămânţa pentru sămănat. Hristos a iubit mult grădina Gethsemani de pe muntele Măslinilor iubiţi-vă şi voi grădinile şi nu lăsaţi nici o palmă de pământ nelucrată. Hristos a iubit animalele şi a vorbit cu atâta dulcioasă de ele în pildele sale; puneţi şi voi iubire în creşterea animalelor voastre. Hristos s'a sfinţit pe sine

pentru neamul omenesc. Sfinţiţi-vă şi voi prin Hristos Domnul, sfinţiţi-vă prin neîncetata lui naştere în sufletele voastre, ca prin voi să se sfinţească şi să se binecuvinteze pământul scump al ţării noastre cu toate bogăţiile dintr'însul.

Cu aceste gânduri şi împreună cu colihdătorii vă zicem tuturor plugarilor şi tuturor celor ce vă iubesc:

Naşterea lui Hristos.

Să vă fie de folos.

F. C.

Iubirea de Patrie.

Ţara sau patria noastră se cheamă România..

În ea s'a născut bunii şi străbunii noştri, în ea ne-am născut şi trăim noi, în ea se vor naşte şi vor trăi urmaşii noştri.

Cât ţine pământul ei nimeni nu ne va zice că suntem străini, nimeni nu ne va zice că nu avem drepturi.

Vom asculta cu drag în tot cuprinsul ei, limba pe care am învăţat-o la sânul bunei mame. Îi vom vedea pe toţi ei noştri închinându-se la fel cu noi.

În ţara care ne-am născut, în scumpa noastră Românie, numai în ea se află pentru fiecare fiu al ei câte un locaşor scump, o casă, o casuţă, în care a văzut lumina zilei şi a fost desmierdat de o mamă iubită.

Câte nu ne aduce aminte acest loc al naşterii.

Şi cât de scump ne este când ne gândim că în el se află mormintele părinţilor sau rudelor noastre! Şi ne-am da şi mai bine seama de toate acestea, când soarta ne-ar duce în ţara altui neam. Aci nu ne vom putea înţelege cu nimeni în dulcele nostru graiu; fiecare ne va privi cu alţi ochi şi ni se va arăta mândru că e în ţara lui. Atunci un dor nestins de patrie te va cuprinde şi toate, toate, şi locuri naşterii şi rudele, şi prietenii şi mor-

mintele scumpe te vor chema în limba mamei tale, să-ţi spuie că numai în ţara ta ai şi tu drepturi, cum are străinul în ţara lui.

Cu glas de dor nestins, vei zice în nesăţiu:

„Acolo este ţara mea!”

„Şi neamul meu cel românesc!”

„Acolo eu să mor aş vrea!”

„Acolo vreau eu să trăiesc!”

Cine n'are patrie, e ca un copil orfan, aruncat între străini; de el nimeni nu va avea milă; el nu are nimic de la părinţii săi.

Patria este ca o mamă pentru fiul său. Ea ne păstrează neatinată limba, credinţa şi obiceiurile neamului nostru; în ea toţi ne vom numi la fel, vom crede la fel şi pe toţi ne va hrăni din pământul ei, cum îşi alăptează o mamă fiul. În ea să află acel locaşor scump, acea casă în care ne-am născut, acea icoană la care ne-am închinat. Toate aceste comori ne leagă strâns de pământul în care ne-am născut, de iubita noastră patrie şi ne face s'o iubim cum iubim mormintele părinţilor noştri, sălişorul şi căsuţa noastră, ne face să ţinem la ea cum ţinem şi la credinţa şi limba sau graiul nostru.

Toate acestea au făcut şi pe strămoşii noştri să înroşiască pământul cu sângele lor, ca să-şi apere pământul contra duşmanilor, cari văzându-i bogăţiile voiau să-l cotopească.

Și astăzi se vorbește de Ștefan-cel-Mare, Alexandru-cel-Bun, Mihai-Viteazul, Mircea-cel-Mare, ș. a., cari s'au luptat ca niște lei, când contra Turcilor, când contra Ungurilor, Tătarilor și Leșilor, ca să apere țara și să ne-o lase nouă moștenire. Și pe lângă țară, ei ne lasă încă și pilda cum trebuie să ne luptăm noi când cineva ar cuteza să ne atace țara.

Cu tristă amintire, dar cu meritată fală, Românul cântă:

„Veacuri triste 'ntunecoase
„Peste capu-mi au trecut;
„Cu mii oarde furloase
„Prea adesea m'am bătut;
„Dar nici timpurile grele,
„Nici barbarul cel păgân
„N'au curmat zilele mele
„Căci am fost și sunt român.”

Dar fiindcă avem atâtea mulțumiri dela scumpa noastră patrie, noi mai avem și alte datorii pelângă că trebuie s'o apărăm contra oricăror dușmani.

Așa suntem datori:

1. Să iubim și să ascultăm pe Regele țării și pe dregătorii săi; căci de ce e regulă într'un stup? Peniru că toate albinele au o regină. Ș'apoi unde vorbesc toți nu e ascultat nici unul.

2. Să ne facem cu drag rândul la oștire, căci numai astfel ne vor găsi dușmanii gata oricând să-i trimitem sub pământul pe care ar vrea să-l răpească.

Atunci cu drept vom zice:

„Cât va sta 'n mâna-mi volnică
„A mea pală ostășească,
„N'albă grijă n'albă frică
„Țara mea cea românească.”

3. Să plătim dările, ca să se poată face drumuri, școale și alte multe îmbunătățiri trebuitoare locuitorilor, altfel țara va rămâne în urmă și toți vor privi cu jind la îmbunătățirile din alte țări.

4. Să ne ferim de patimi ca țara să se mândrească cu noi.

5. Să păzim buna rânduială și să muncim fiecare pentru ca țara propășind pe toate căile, să fie admirată și stimată de străini. Numai așa vom avea dreaptă fală și ne-om lăuda cu drept:

„Sunt Român cu fală n' lume,
„Pentru țară simt un dor,
„Pentru țară, națiune
„Gata sunt oricând să mor.

6. Să ținem la tot ce-i românesc, ca să ne cunoaștem că suntem Români.

Să deprindem pe copiii noștri cu mândria neamului și a țării noastre, trimițându-i la școală ca să iasă oameni luminați și folositori patriei.

Iar țării noastre românești, c'un singur glas să-i zicem:

„Să ai vleață de vecie;
„Să sporească-al tău popor,
„Sub stindardul tricolor.
„Să nu vezi decât frăție,
„Ș'atunci dac'o fi să fle,

Pot să mor!

După G. I. Sava, Bălăceanca.

Un exemplu de organizare.

Statul se poate foarte bine asemui cu organismul unui om. Corpul omului se compune din particule, care se aseamănă unele cu altele și care se numesc *celule*.

Celulele se reunesc mai multe între ele pentru a forma țesuturi și organe, cum sunt mușchii, stomacul, inima, creierul, etc.

Fiecare celulă are viața ei proprie, iar viața tuturor celulelor laolaltă constituie viața

omului. Buna funcționare a celulelor întretine sănătatea și viața. Între toate celulele și funcțiunile organismului omenesc există o perfectă armonie și egalitate de tratament. Așa de exemplu, hrana provenită din tubul digestiv pătrunde în sânge, — care o duce și o împărtășește în mod absolut egal, fără nici o parti-nire sau favoare, la toate celulele corpului și la mușchi, ca și la creier, și la piele ca și la

ochiul, la rinichi, la inimă, etc. Tot așa și aerul care conține în el oxigenul atât de necesar vieții, — e luat de plămân și trecut în sânge care-l distribue celulelor odată cu hrana alimentară.

Prin ajutorul nervilor toate celulele sunt legate atât între ele cât și cu celelalte organe, și mai ales cu creierul, așa că cea mai mică suferință a uneia din celule, găsește răsunet în toate celelalte, ba chiar suferința se întinde la tot corpul; în tot cazul creierul este imediat înștiințat și ia măsuri de îndreptarea sau înlăturarea pricinii care aduce suferință. În schimbul acestei egalități de tratament, organele corpului nostru își îndeplinesc cu regularitate rolul pe care îl au fiecare, se ajută între ele și rezultatul este o armonie perfectă, care constituie *viața omului sănătos*. Așa, mușchii se contractă, stomacul macină, intestinul absoarbe hrana în sânge, plămânul aspiră aerul, inima bate ca un motor împingând sângele la toate celulele, rinichiul dă afară substanțele netrebuincioase, creierul comandă, nervii primesc știrile dela celule și le transmit ordinele dela creier, etc.

Nu există exemplu mai frumos în organizare, în care munca laolaltă să fie mai bine aranjată, profitul sau folosința mai egal împărțită, iar rezultatul general mai frumos, mai armonios și mai mulțumitor.

Organizația unui stat a unei țări, se aseamănă foarte mult cu aceea a corpului omenesc. Și statul e compus din reunirea a mil și milioane de *celule* care nu sunt de cât locuitorii săi, — grupați în familii, apoi din reunirea acestora în *organe*, care nu sunt de cât *satele și orașele*, cu diferitele lor însărcinări sau atribuții: unele scot hrana din pământ, altele o distribue la toți locuitorii; capitala are rolul *creierului* și așa mai departe.

Dacă împărțirea muncii și a profitului ar fi tot așa de bine aranjate ca în corpul omenesc, ar trebui să existe și în stat o armonie tot așa de perfectă ca și în corp și un rezultat tot așa de mulțumitor ca viața sănătoasă. Din nenorocire nu se ține seamă de acest frumos exemplu.

Pentru a nu vorbi decât de starea sani-

tară, ce diferență și câtă deosebire de tratament există între sate și orașe!

Omul, ori care ar fi el, este format din *corp, minte și suflet*, fie care din aceste părți având nevoile lor.

Corpul trebuie îngrijit pentru a i-se da sănătatea cea atât de necesară, fără de care nici mintea nici calitățile sufletești nu se pot desvolta.

Strămoșii noștri, Romanii, ziceau „*mens sana in corpore sano*”, adică: minte sănătoasă în corp sănătos.

Mintea sau inteligența trebuie cultivată pentru că numai astfel putem să progresăm în viață și să ne ținem la rând cu celelalte țări, fără să fim subjugăți de ele.

E foarte adevărată zicătoarea: *ai carte, ai parte*. Sufletul trebuie educat, în familie și prin biserică, deoarece fără calități morale corpul și mintea nu au nici o valoare.

Conducătorii statului au avut și au în vedere aceste principii când au înființat *școli și biserici* mai în fiecare sat, pentru cultivarea *minții și a sufletului*.

Dar cu *îngrijirea corpului* cum stăm? Ființa omenească are nevoie de îngrijiri și de îndrumări de când se găsește în pântecul mamei și până la moarte. Care este instituția sau organul din sat care are această însemnată însărcinare, de a veghea asupra sănătății locuitorilor?

Unde este doctorul, unde este moașa, unde este spitalul, sau infirmeria, unde este farmacia?

Nu cred că există o cât de mică comună fără să-și aibă *cărciuma* sa, pentru *ruinarea sănătății*, dar sunt foarte puține comunele rurale cu medic, farmacie și spital.

Higiена și îngrijirea sănătății la timp nu e lux, ci datorie imperioasă.

Satele, aceste celule ale statului, trebuiesc hrănite și îngrijite la fel ca și orașele, după exemplul organismului nostru care hrănește și îngrijește la fel toate celulele corpului său. Nu e lux ca fiecare comună să-și aibă *medicul său, uman și veterinar*, ajutați de *agenți sanitari* și de *moașe cu diplomă*, tot așa după cum

Își au fiecare primarul, învățătorul și preotul său; iar în locul cărciumilor să aibă case culturale cu cealnar și băuturi fără alcool, terenuri pentru educație fizică, infirmerie și în fiecare plasă câte un spital.

Sănătatea, din contră, aduce prosperitatea și înmulțirea ei, deci bogăție și pentru locuitori și pentru stat.

Cea dintâi grijă a statului trebuie deci

să fie organizația sanitară a satelor, după exemplul organizării corpului nostru; căci de la sănătatea miilor de sate și a milioaneilor lor de locuitori depinde sănătatea și viața statului nostru întreg.

(din Satul)

De prof. Dr. C. Michăilescu

(N. R. „Satul” este o revistă de cultură pentru popor. Apare în București Str. Aurel Vlaicu No. 5. în fiecare 1-a a lunii. Se recomandă pentru a fi abonată. Abonamentul pentru plugari este Lei 60. (Șasezeci lei).)

Cum să producem mai eficient.

de Dr. O. Seyman Ing. Agr. Insp.

În situația economică de azi, grea și apăsătoare, când pe de o parte recolta slabă, pe de altă parte prețul scăzut al produselor agricole, și în urmă mărirea sarcinilor publice, descurajează pe agricultor, trebuie să ne folosim de toate mijloacele posibile, cari sunt potrivite pentru ușurarea situației noastre.

Auzind aceste, sunt sigur că se vor găsi dintre plugarii mai desnădăjduți (disperați), cari neîncetători vor întreba: „Oare cu ce ni se va mai putea ajuta, când am încercat toate, dar fără rezultat”. Declar înainte că nu voi vorbi de minuni supranaturale ci de lucruri simple, cu cari totuși ne vom putea asigura viața în tihnă până la vremuri mai bune.

Pot afirma hotărât: cu mare băgare de seamă chiar și sub împrejurările cele mai grele găsim modalitatea convenită ca să eliminăm orice pedeci ce vom întâlni în cale. Deci deja și prin cumpătul bun ne putem îmbunătăți situația, apoi putem afla fel de fel de dibăci, prin întrebarea cărora ne vom înlesni ușurarea soartei noastre. Acestea cum am amintit nu sunt factori de minuni, însă nu sunt de disprețuit. Să ne gândim că un pahar de apă, este o nimica toată, dar astămpără setea celui setos.

Cauza cea mai mare a crizei agricole este scăderea catastrofală a prețului la produsele agricole; a urca prețul la produse și animale nu este în puterea noastră; încașările nu le putem mări deci trebuie să ne străduim să reducem cheltuielile ca să putem micșora pierderile sau mări cel puțin cu ceva veniturile înfim de mic ce ne-am mai rămas.

Mare parte a cheltuielilor constă în sarcini publice, în impozit, apoi în sumele pentru procurarea uneltelor și materialelor strict necesare exploatarea gospodăriei. Agricultorii însă nu pot să reducă impozitele sau prețul materialelor, este deci evident că și la reducerea cheltuielilor ne isbim de piedici neprevăzute.

Scăderea prețului cerealelor a atras atenția cultivatorilor asupra plantelor industriale și a legumelor. Din aceste însă trebuința nu e mare, prin urmare, dacă vom cultiva din ele numai cu câteva moli de jug, mai multe ca până acum, prețurile se umplu, dar prețurile și la aceste produse vor scădea și plugarii se va înșela. Prin urmare, să privim ca vegulă sfântă: plantele mai puțin obicinuite numai atunci să le cultivăm pentru fabrici sau comercianți mari, dacă prin contract avem asigurat un preț fix de preluare ce înainte a fost stabilit spre a ne feri de o scădere posibilă a prețului.

Apoi mai trebuie să știm, că cultura acestor plante este mai complicată, decât a cerealelor și prășitoarelor și astfel începătorul adevărat păgubește. (Cum foarte mulți plugari din jud. Timiș au pățit cu cultura mazărei și fasolei Soia în anul 1930). Deci să cultivăm numai acele plante, a căror cultură o cunoaștem perfect de bine. Iar la introducerea plantelor noi să nu fim rușinoși și să cerem sfaturi și îndrumări dela Camera noastră de Agricultură.

Având în vedere supraproducția pe care o cauzează scăderea prețurilor, în urma ofertelor

prea multe, marfa mai slabă deloc sau numai pe un preț de tot redus poate fi vândută. Deci să ne nizuim a produce marfă de calitate superioară.

În acest scop agricultorii sunt foarte mult sprijiniți de Camera de Agricultură, care cu acțiunile ei de seminte selecționate totdeauna se străduiește să răspândească cultura produselor superioare.

Mare parte a agriculturilor păgubește mult prin prelungirea fără măsură a seceratului, când cerealele tălate pe sfârșitul secerișului *sufere pierderi prin scuturare*. În anul 1928 am făcut în trei gospodării încercări spre a determina ce cantitate pierde grâul care se seceră la sfârșit și atunci s'a constatat că grâul tăiat la început a dat cu 150 până la 300 kgr. mai mult decât cel tăiat la sfârșit.

În situația grea de astăzi nu ne putem îngădui o pierdere nici de 100 dar de 300 kgr. Lucrările de secerat avem să le executăm la timp și astfel la fiecare jug. rămas îndărăt putem salva 100—300 kgr. de grâu. Este inadmisibil — cum a fost obiceiul vechi — ca un cosăș să taie 12—15 jug; 5 cel mai mult 6 jugh. sunt destul, astfel mai mulți oameni găsesc lucru, iar noi obținem cantitativ și mai mult și calitativ și mai bun grâu.

Pe lângă cele amintite seceratul făcut iute are avantajul *că recolta poate să fie mai de vreme adusă pe piață*. Anul acesta cultivatorii, cari au venit la începutul lunii Iulie pe piață au putut valorifica foarte bine grâul lor, și afară de aceasta au ajuns imediat la numerar fiind feriți și de scăderea prețului.

La legume, zarzavaturi și fructe să ne străduim a cultiva *soțari timpurii*, căci la început marfa fiind puțină, prețurile sunt totdeauna mai mari, decât mai târziu. Pilda bună ne-au dat-o pepenii verzi (lubenițe) la cari în 1931 mai târziu așa a scăzut prețul că, n'au mai putut suporta speșele de transport nici chiar dela depărtări mici și, cultivatorii au fost nevoiți ca să hrănească vitele cu fructele mai târziu coapte.

În urma prețurilor reduse la produse, agricultorii aproape de loc nu mai întrebuințează îngrășăminte chimice, deoarece sporul de pro-

ducție ce avem de așteptat prin folosirea îngrășămintelor nu acopere prețul lor. Urmează deci să apreciem însemnătatea mare a bălegarului de grajd care trebuie să fie manipulat în așa fel ca să nu se piarză nimic din el.

De tratarea bălegarului s'a vorbit la cursuri și conferințele Camerei, deci amănunțite nu putem da. Să nu uităm, că dură fiecare măjă bălegar bine manipulat obținem, și cu prețurile slabe de astăzi un spor de producție de 12—16 lei: la un animal mare 1200—1600 Lei.

Din punct de vedere al producției de gunoi, vitele cornute sunt mai importante. La noi în majoritatea gospodăriilor avem animale în număr suficient, deci putem menține prin bălegar puterea de fertilitate a solului, *naturală dacă îl manipulăm în mod rațional*.

La reducerea cheltuielilor e regula generală: *să producem*, și după posibilitate să muncim noi singuri, fără ajutor, fiindcă acesta costă bani.

Apoi să luăm aminte când ne aprovizionăm cu ceva că, în prețul de cumpărare trebuie să plătim și câștigul vânzătorului și speșele de transport. Facem deci economii duble, dacă nizuind la autoaprovizionare noi singuri producem toate cele necesare.

În privința autoaprovizionării în primul rând recomand agriculturilor mici, *extinderea producției nutrețurilor*, deoarece producția lor de nutreț, în raport cu numărul vitelor ce au, nu e destulă și astfel nici când nu pot obține rezultatul ce ar putea să obțină dacă ar avea nutreț suficient.

Știm cu toții, că vitele multor săteni ernalate cu pae, slăbesc peste măsură, din cauza lipsei de nutreț. A cumpăra ar fi ușor, dar nu sunt bani sau trebuie să-l rupem dela alte nevoi mai mari. Să extindem deci producția, nutrețurilor, căci prin aceasta iarăși putem reduce cheltuielile noastre. Dar chestiunea are și altă latură, căci trebuie să avem în vedere *că având nutreț mult*, putem hrăni mai bine vitele, ceea ce mărește *puterea de producție a vitelor* și prin ea *venitul*. Apoi nutrirea mai bună ne dă gunoi mai mult decât putem gunoi pământurile noastre mai bine, prin urmare vom avea recolte mai mari și astfel *veniturile*

provenite din arător la fel se vor spori. După toate acestea, este ușor de înțeles că producerea nutrețului în cantitate corespunzătoare, este mijlocul cel mai important pentru reducerea cheltuielilor sau, ce este egal cu aceasta: *pentru sporirea veniturilor.*

Regina nutrețurilor cum îi zic nimerit americanii, *lucerna*, calitativ și cantitativ fiind cel mai valoros nutreț, trebuie să fie cultivată în toate locurile unde împrejurările de sol și climă sunt potrivite culturei. Trifoiul roșu — cantitativ deși mai inferior decât lucerna — din punct de vedere al exploatării este bine să fie cultivat unde cultura lui e sigură, căci cositul lui cade între cositul lucernei, — ca continuitatea să fie asigurată, făcând astfel posibil repartizarea favorabilă a muncilor câmpului. Timpul de vegetație a trifoiului fiind mai scurt, poate fi bine așezat în rotația culturilor și poate servi ca plantă premergătoare grâului.

La sporirea producției de nutreț trebuie să avem grijă pe de o parte să obținem *nutreț cât se poate de timpuriu*, pe de alta să avem *ce cosi treptat* unu după altul. În așa fel, prin cositurile timpurii și permanente micșorăm grijile și spesele iernatului și facem posibil *repartizarea muncilor și hrănirea rațională*. În realizarea acestora să întrebuițăm după posibilitate toate plantele de nutreț și mazăricea, mazărea, secara, trifoiul, borceagul, meiul, sfecele etc.

Numai prin producție corespunzătoare de nutreț, suntem în stare să ridicăm nivelul creșterii animalelor la gradul, unde clima și solul nostru ne-a predestinat.

Să utilizăm mai bine puterea de tracțiune, indeosebi vitele, așa de pildă la amiază să ținem repausul pe loc, căci astfel va fi mai mică *pierderea de timp*, iar *vitelor le rămâne putere mai multă* pentru efectuarea lucrului.

Dacă plecăm la câmp, după cât este posibil să nu mergem cu căruța sau carul gol, ci cu gunoi sau cel puțin înapoi cu nisip sau pământ pentru repararea drumului stricat, din care cauză n-am putut face încărcarea completă.

Să ne ferim de a face datorii adecă să nu luăm *împrumuturi cu dobândă*, poate numai am să notez căci în situația de astăzi, nu prea putem scoate cametele la exploatarea agricole.

La investiții noi nu ne putem gândi, deci trebuie să căutăm a folosi cât de mult timp uneltele, mașinile existente adecă, trebuie să le menținem în stare folosibilă. Tot ce putem, *să reparăm în regie (acasă)*.

E drept, că reținerea dela investiții și reparații nu este plăcută, însă în vremurile grele de astăzi nu putem face altcum. Agricultorul își face investițiile pe prețul produselor sale, deci nu putem sfătui să cumpere mașini scumpe de pildă, să dăm 10 vagoane de grâu pentru o batoză de treierat, când mai înainte — pe timpul prețurilor bune — cu 3 și jumătate vagoane am putut cumpăra aceeași mașină. Investițiile trebuie să rămână pe vremuri mai bune, iar până atunci suntem constrânși a ne mărgini la instalația actuală a gospodăriei.

Plugarii mici trebuie să își completeze cunoștințele lor profesionale ceea ce iarna o pot face foarte bine, participând la cursurile și conferințele ce se vor organiza de Cameră în fiecare comună, dacă se cere de cel puțin 25 cultivători. Agricultorii cari cugetă sănătos, trebuie să realizeze cât de mult posibil din cele povestite și atunci nici rezultatul bun nu va lipsi. Împrejurările sunt rele, deci să nu așteptăm minuni sau ajutor dela străini, ci prin lucru permanent și economii sănătoase să ne străduim a învinge zilele negre și a ne menține până la timpuri mai bune.

Cetiți și răspândiți *Buletinul Camerei!*

Ingrijirea de iarnă a pomilor.

De Ing. Agr. Insp. N. Popescu.

Iarna începe — pentru pom — dela căderea frunzelor toamna și ține până primăvara, cu 2—3 săptămâni înainte de înmugurire. Pomii se îngrijesc în decursul iernii întotdeauna în zilele când temperatura este mai moderată, adică gradul de frig se ridică peste punctul de îngheț. În următoarele voi descrie pe scurt și rând pe rând lucrările de iarnă, relativ la îngrijirea pomilor, cari după natura lor se impart în două grupuri și anume: *a) îngrijirea pomilor și b) apărarea pomilor.*

a) Ingrijirea pomilor.

Crengile uscate se înlătură, coroana prea deasă a pomilor se rarește, tăindu-se mai ales crengile cari stau deacurmezișul una peste alta. Toate tăieturile însă trebuiesc făcute în așa fel, ca creanga să fie tăiată neted și nu ruptă de jumătate. La nuc nu se rarește corona, iar la persici răritul se face primăvara. Afară de răritul crengilor se mai lapădă și toți vlăstarii (crenguțele) crescute dela tulpină sau dela rădăcină. Rănilor cauzate în decursul tăieturilor se ung cu ceară de altoit sau gudron fert (cătran) care se folosește după ce s'a răcit.

Urmează după aceasta curățirea pomilor de cuiburile omizilor, frunzelor și fructelor uscate agățate pe crengi. Asemenea se curăță trunchiul pomului de scoarță uscată și crepată, căci sub crepăturile scoarței se ascund miile și miile de inamici ai pomului. Curățirea pomului se face cu un cuțit, bucată de fer ascuțită sau mai potrivit cu un răzător făcut anume pentru acest scop, care se poate cumpăra pe preț redus dela Camera de Agricultură cu 100 (unusuta) lei buc. La fel se curăță și crengile de scoarță, mușchi și licheni, cu o perle sau mănușe de sârmă, ori la nevoie și cu un lemn format cu tăiș ca la cuțit sau mănușe din sac etc. Ori cu ce se face curățirea, lucrul de căpetenie este ca crengile să fie încât posibil bine curățite.

După terminarea acestei lucrări, strângem crengile tăiate, scoarța retezată, greblăm frunzele uscate de sub pom și după posibilitate

le ardem la fața locului și imediat, căci prin aceasta vor pieri nu numai insecte multe, larve și ouăle lor, dar prin arderea frunzelor se vor distruge — și multe boli de ciuperci, care iernează în cea mai mare parte pe frunzele uscate.

Pentru aerisirea pomilor este necesar ca pământul din împrejurul trunchiului să fie întors cu arșul, pe un ocol de cel puțin 1 metru lățime, ca astfel să între aerul și umezeala la rădăcini. Cu întoarcerea pământului în jurul pomului mai facem un bine mare și prin aceea că arșul scoate la suprafață odată cu pământul proaspăt și o sumedenie de insecte, cari pentru iernare sunt adăpostite în pământ.

După aceasta urmează îngrășarea sau cum îi zicem noi: gunoirea pomilor. Știut este că pomul își sughe hrana din pământ prin capetele firelor de rădăcini. Prin urmare, pentru a putea face gunoie bună, facem un șanț în formă de cerc în jurul pomului; la nici un caz însă nu în imediata apropiere a trunchiului ci mai departe de tulpină, în așa fel ca roata șanțului să cază drept sub streșina coroanei pomului. Cu alte cuvinte: Roata șanțului va fi așa de largă ca ia să fie cât poala pomului. În acest șanț vom așeza dela 80 până la 150 kgr. băligar copt. Dacă livada sau grădina este sădită cu pomi la distanță obicinuită, gunoitul sub pomi se face peste tot, socotindu-se la pom — după mărime — 100—200 kgr. băligar copt, sau se împrăștie pe fiecare metru patrat 2—3 kgr.

Atrag atențiunea pomicultorilor la îngrășământul prețios ce-l are fiecare în cenușa de lemn și care se aruncă foarte des în șanțurile depe stradă. Este bine a strânge la un loc uscat această cenușă și acoperită bine pentru a o putea folosi la îngrășarea pământului din livezile de pomi sau în grădini. La un jugh cad. este de ajuns 600—800 kg.

Este nimerit ca în legătură cu îngrijirea de iarnă a pomilor să amintesc ceva și de favorul ce ni-se oferă în această privință din

partea păsărelelor, cari ne aduc foloase incalculabile. Păsărelele, în special pițigolul, primăvara și vara curăță insectele de pe pomi, iar în timpul iernei culeg și mănâncă milioanele de ouă, larvele și omizile insectelor, care stau amorțite — peste iarnă — ca de cu primăvară să-și înceapă munca distrugătoare. Păsărelele să hrănesc singure și în timpul iernei, astfel că, nu prea se razimă pe sprijinul ce-l poate, dar cu greu îl dă omul.

Dușmanul principal al pasărilor este numai timpul de iarnă, stăpânit de geruri cumplite, cu viscole și zăpadă multă. Și aceasta nu pentru că sărmancele ar muri de frig ci pentru că între astfel de capricii maștere ale timpului, când totul este acoperit cu chiciură, polei și zăpadă, le-au dispărut alimentele și astfel în lipsă de hrană de toate zilele mor de foame.

Aici se poate da sprijinul cuvenit unui muncitor într-adevăr gratuit în agricultură. Să știe fiecare pomicultor și să aibă sufletul să atragă aceste vietăți mărunte pelângă curtea sa, cu hrana în timpul iernei, ferindu-le de dușmani, căci în vară și ele își vor depune truda spre a răsplăti din belșug pe binevoitorul lor cu sufletul bun.

Executând cu strictețe lucrările sus arătate, precum și protejând ajutorul ce ni se oferă de natură, am îndeplinit condițiunea primă pentru îngrijirea bună de iarnă a pomilor. Urmează deci a doua parte a lucrărilor și anume:

b) Apărarea pomilor contra inamicilor.

Acești inamici sunt de două feluri și anume: insectele și larvele lor și boalele cauzate de mii și milioane de ciuperci mici, cari atacă frunzele, ramurile, trunchiul și chiar rădăcinile cari cauzează și putrezirea, mecegăitul fructelor. Contra acestor inamici ne apărăm prin stropirea pomilor cu preparate chimice.

Timpul mai potrivit este imediat după căderea frunzelor sau în luna Februarie și prima parte a lunii Martie, însă necondiționat cu 2—3 săptămâni înainte de înmugurire.

Lucrările vor începe totdeauna cu stropirea pomilor cu o soluție (zeamă) de 2% peatră vânăată și 1 kgr. var nestins, așa numită zeamă bordoleză, care se pregătește în modul următor:

Topim cele 2 kgr. peatră vânăată în 50 litri apă, după aceea luăm o cadă de circa 120 litri mărime, în care punem 50 litri apă către care vărsăm varul ce l-am stins separat în puțină apă și peste acestea punem în cadă și cele 50 litri zeamă de peatră vânăată ce o turnăm cu încetul, pe lângă un amestec continuativ.

Este foarte important ca soluția făcută în felul de sus să fie examinată cu așa numitul papir de Turnesol (Lakmus) roșu. Intrucât papirul Turnesol după înmuiere în soluție rămâne tot roșu, mai adăugăm nițel var, până ce papirul își schimbă culoarea spre albastru.

Urmează apoi combaterea insectelor, larvelor și ouălor lor prin care procedură se nimicesc și mușchii și lichenii.

Timpul cel mai potrivit pentru combaterea acestora este toamna, după căderea frunzelor sau primăvara cu 2—3 săptămâni înainte de înmugurire, fiindcă insectele sau nu sunt definitiv așezate în adăpostul lor de iarnă, ori cu timpul de primăvară au început să învie și astfel procedura are efectul cel mai nimerit.

Procedura de combatere o putem executa prin două feluri de preparate:

1. Prin soluția (zeama) de 5% „Neodendrin“ (un fel de carbolineu de pomi care se poate primi dela Cămară cu prețul redus de lei 35.— per kgr.) Va costa deci 100 kgr. zeamă cu „Neodendrin“ de 5 ori 35.— lei, total 175.— lei. Cam scump medicament, în împrejurările de azi, dar foarte bun.

Nucii, caisii, cireșii, vișinii și persecii nu este nevoie a fi stropiți cu zeamă de „Neodendrin“.

2. Prin zeamă „Sulfo-Calciă“, compusă din pucioasă și var, care se pregătește astfel: Într-un vas de fer de o mărime de 22—25 litri stingem un kilogram și jumătate de var ars, în două litri de apă. Către varul acesta stins cu încetul și pe lângă un amestec intensiv, punem 2 kgr. praf de pucioasă. Pentru amestecat ne facem o lopățică de scândură. După ce cu lopățica am amestecat bine pucioasa cu varul stins, mai adăugăm 8 litri de apă și după acela iarăși le amestecăm bine la olaltă. La sfârșit facem un semn pe lopățică până unde a ajuns lichidul în vas.

După această punem vasul pe foc, unde lăsam ca soluția să fiarbă cu clocot timp de o oră întreagă. În decursul clocotitului, din 5—10 minute, pe măsură ce scade lichidul din vas, adăugăm atâta apă ca să nu fie nici mai mult, nici mai puțin, decât arată semnul pe lopata de lemn.

În decursul ferberii trebuie să fim cu mare băgare de seamă ca soluția ferbinte, care face spumă, să nu ne stropască pe mâini sau în ochi, ori pe față, fiindcă arde și este periculoasă.

După ferbere de o oră luăm vasul de pe foc și-l punem să se răcească. Culoarea soluției obținute este roșie și are un miros de ouă clocite.

Zeama rece o strecurăm printr-un petec de sac și așa limpede o folosim la stropitul pomilor. Preparatul se strică (descompune) iute, deci este bine să se folosească imediat sau dacă nu-l întrebuițăm în grabă, adică în același zi, trebuie să-l băgăm într-o sticlă sau vas de lemn, care se poate astupa bine.

La folosire, adăugăm de patru ori atâta apă câtă soluție avem, adică dacă avem 1 kgr. soluție sau zeamă, adăugăm către ea 4 litri apă, la 2 kgr. soluție 8 litri apă, la 20

kgr. punem 80 litri și așa mai departe. Cu acest fluid subțiat stropim pomii.

Trebuie să amintesc însă și un defect al acestei soluții „Sulfo-calcică”. Anume, atacă stropitoarele de aramă, deci este necondiționat nevoie — încât vom să înconjurăm atacarea aramelor — să curățăm bine stropitoarele după fiecare stropire, zilnic cu leșe și apă curată.

Din acest motiv, la stropitul cu zeamă „Sulfo-calcică” se folosesc de regulă stropitoare zincuite.

Scuza unuia sau altuia dintre pomicultori că nu au bani să-și cumpere cele necesare pentru prepararea soluției sau nu are stropitoare și din acest motiv nu-și tratează pomii, nu este deloc motivată, căci pucioasa costă numai 11 lei 1 kgr., iar varul 3 lei per kgr. și stropitoare își poate imprumuta, sau în cel mai rău caz se folosește de o perle de vărut, cu care — muindu-o în zeamă — vărul pomii cu crengi cu tot.

Această stropire, cu „Neodendrin” sau cu soluție „Sulfo-calcică”, se face din abundență dela vârful pomului în jos către trunchiu, am putea zice să fie scaldat pomul în această zeamă, ca și cea mai mică părțică a pomului să fie atinsă de aceasta zeamă pentru nimicirea tuturor inamicilor.

Aciditatea sau acreala solului.

de Traian Pascu Ing. Agr. stagiar.

Acreala solului este o stare anormală a acestuia, care dacă nu o combatem aduce o micșorare progresivă a recoltelor, putând să fie compromise chiar cu totul. Pentru majoritatea agricultorilor noștri este necunoscută această împrejurare, din această cauză se întâmplă adesea că slăbirea din an în an a recoltelor se pune pe socoteala unor cauze cu totul deosebite, pe când în realitate cauza adevărată poate fi o acreală prea mare a pământului.

Plantele pentruca să prospereze cer o anumită stare de acreală a solului. Pe când unora le convine pământul acru, altele prosperă numai în cel leșetic (văros) și altora

reacțiunea pământului le este indiferentă. Dintre plantele de cultură însă, cele mai multe nu pot prospera pe solurile acre, și aceasta din cauză că ele au nevoie de var, care le servește ca hrană, pământurile acre — în marea majoritate a cazurilor — nu conțin, sau conțin foarte puțin var, așa că în aceste pământuri plantele vor răbda foame și desvoltându-se mai puțin vor da recolte mai mici. Pelângă aceasta în pământurile devenite acre se schimbă și se îmbogățește flora buruienilor. Cele mai multe dintre acestea pot trăi foarte bine pe solurile acre așa că ele se vor înmulți în dauna plantelor cultivate. Acestea se numesc buruieni

calcolofere, cărora nu le place varul și ne vom ocupa de ele mai la urmă.

Prezența varului în sol se cere și prin faptul, că el pune solul în condițiuni de cultură mult mai bune, înlesnește fermentațiile și combinațiile chimice din pământ, face solul mai cald, mai puțin indus și îl mărește capacitatea pentru apă. Chiar unii microbi (filnte nevăzute cu ochiul liber) pot trăi în pământ numai în prezența varului, astfel este *azotobacter agilis* care provoacă asimilarea azotului atmosferic prin rădăcina unor plante (leguminoase).

Trebue să facem așa dar deosebire între rolul varului ca principiu nutritiv al plantei, și ca determinant al (gustului de leșie) alcalinității pământului. În primul caz el servește ca hrană, iar în al II-lea el oprește acrirea solului.

Cu privire la aciditate, pământurile se pot împărți în 2 grupe:

1. Pământuri care sunt deja acre prin formațiunea lor (solurile argiloase, compacte și bogate în săruri, pământurile sărăturilor) și

2. Pământurile cari au devenit acre prin cultivare: consumând plantele mereu varul și neînlocuindu-l prin îngrășăminte artificiale sau gunoi de grajd corespunzător, cu timpul orice pământ poate să devină acru.

Din fericire varul luat prin recolte se dă înapoi solului — cel puțin în parte — prin paie (cari conțin var) din gunoia de grajd, cu care îngrășăm pământul. Totuși acest mod de acrire se întâlnește mai des decât ne închipuim așa că este neapărat necesar, ca agricultorul să poată cunoaște ori când și în mod sigur starea de acrire a pământului său.

Cum se poate recunoaște aciditatea (acreală) pământului?

Sunt mai multe metode pentru aceasta, între cari unele prea complicate: însă aceste nu sunt cu putință a fi folosite de micul agricultor fiindcă sunt prea scumpe și cer o anumită pregătire de la cel care le aplică.

Pentru micul proprietar nu este atât de importantă preciziunea determinării cât mai mult faptul să știe dacă pământul său este acid sau văros.

Această probă se poate face foarte ușor

cu hârtia de turnesol (Lakmus) albastră și roză, care se poate cumpăra în fâșii înguste și subțiri la farmacia și droguerii și nu e scumpă.

Luăm probe de pământ din diferite părți ale terenului îl pisăm mărunt și punem din acesta pe jumătate într'un pahar de sticlă în care am pus prealabil apă de ploaie, în așa fel ca apa să treacă 2—3 degete peste proba de pământ. Amestecăm bine, apoi lăsăm să se așeze firicelele de pământ, până ce apa de deasupra devine străvezie. Acum luăm o fâșie de hârtie albastră de turnesol și o muiem în apa din pahar. Hârtia albastră de turnesol se face roză dacă apa este acrită de pământul din pahar. Dacă hârtia albastră nu-și schimbă culoarea atunci cercăm cu hârtia roșie. Când aceasta devine albastră, pământul (apa, este alcalin), văros, iar dacă nici hârtia roșie nici cea albastră muiate în pahar nu-și schimbă culoarea, atunci pământul este indiferent (neutru).

În multe cazuri e de ajuns să se constate numai prezența varului în proba de pământ, deoarece acrirea puternică are loc numai atunci când varul lipsește. Controlul varului în probele de pământ se face cu acid clorhidric (apă tare) un lichid alb-gălbui, de vânzare la drogerii care lăsat în sticlă deschisă produce un fum înăbușitor. Acest acid arde toate lucrurile cu cari ajunge în atingere (hainele, pielea), de aceea să nu-l punem la îndemâna copiilor. Turnând acest acid peste var se produce o fierbere (degajare de bioxid de carbon) cu spumă. Tot asemenea dacă punem o picătură din acest acid pe probele de pământ se va produce oare care fierbere, cu atât mai puternică cu cât pământul este mai bogat în var, iar dacă nu se produce nici un semn de fierbere pământul examinat nu conține var.

Agricultorul vrednic trebue să cerceteze în totdeauna cu cea mai mare atențiune lanurile sale, pentru că fiecare schimbare ce se observă în acestea are o cauză bine determinată. În special scăderea treptată a producției și mai ales apariția în lan, mai cu seamă după recoltă pe miriștea înverzită a buruienilor calcolofe pot arăta agricultorului cu ochiul ager starea de aciditate a pământului său.

Observarea buruienilor este mijlocul cel

mai simplu pentru agricultor, pentru constatarea acreliei solului însă ea cere oarecare pregătire. Trebuie înainte de toate să cunoască plantele care pot trăi numai pe solurile acre. Iată câteva din aceste plante: Margaretă, Românița mirositoare, Măcrișul mărunț, Ridichea sălbatecă (*raphanus raphanistrum*), Hrana vacei (*Spergula arvensis*), Trei frați pătați (*viola tricolor*), Ciocul cucoarei (*erodium cicutarium*), Linăriță (*linaria vulgaris*), Plăntăgină (*plantago ramosa*) respirată, Crisantema de câmp (*Chrysanthemum segetum*), Feciorica (*Hermiariaglatra*) etc. Toate aceste buruieni fug de pământurile văroase, așa că dacă ele încep să apară în holde și pe miriște, atunci pământul *este acrit*.

Numai în pământuri văroase pot trăi: muștarul de câmp, codițuca (*myosurus minimus*), ferega (*gnaphalium ulliginosum*), romanița fără miros (*Chamonilla inodora*).

Indreptarea pământurilor acre se face numai într'un singur fel: adăugându-le var. Împrăștiem varul sub formă de praf pe toată în-

tinderea terenului, după care îl îngropăm la suprafață sub brazdă, pentruca să nu-l împrăstie vântul. Cantitatea de var nestins ce se dă variază cam între 1000—2000 kgr. la hectar, după trebuințele pământului. Se mai poate folosi și piatra de var foarte mărunț măcinată, circa 4—5000 kgr. la Ha., cât și rămaștele cu var dela rafinarea (curățirea) zahărului dela fabricile de zahăr din sfecle, în cantitate de 150—200 quintale la Ha.

Dacă pământul nu este acru însă conține var în cantitate mică putem opri sărăcirea lui complectă și acrirea, prin folosirea unor îngrășăminte bazice potrivite, în special gunoi de grajd, salpetru de Chili, cenușă, etc. Nu este permis în acest caz să utilizăm îngrășăminte acide cum este superfosfatul, sulfatul de amoniu etc., căci acestea grăbesc acrirea solului. Vedem așa dar că dintre toate mijloacele pentru împlindecarea acririi, cel mai eficient este gunoiul de grajd, cu condiția ca acesta să fie bine îngrijit (să nu fie proaspăt).

Oaia Karakul.

(Continuare.)

Oaia Karakul din Afganistan s'a răspândit în ultimul timp peste tot globul terestru, atrăgând pe mulți amatori, atât pentru luciu și suplețea pielicelilor, cât și pentru rentabilitatea creșterii rasei.

Dacă v'om lua în cercetare datele obținute în ultimii ani (1930—1931) în Basarabia unde există cele mai multe crescătorii, atât la fermele statului cât și la particulari, putem constata, că media veniturilor brute trece peste 1000 lei de bucată, din care dacă se scad cheltuielile inclusiv tăbăcitul peilor, ne rămâne încă 600—900 lei de cap de animal.

Intrucât chestiunea aceasta prezintă fondul întregii probleme, v'om reveni asupra ei într'un capitol aparte, documentând cu cifre, care sunt

calculele și datele pentru stabilirea rentabilității oilor Karakul.

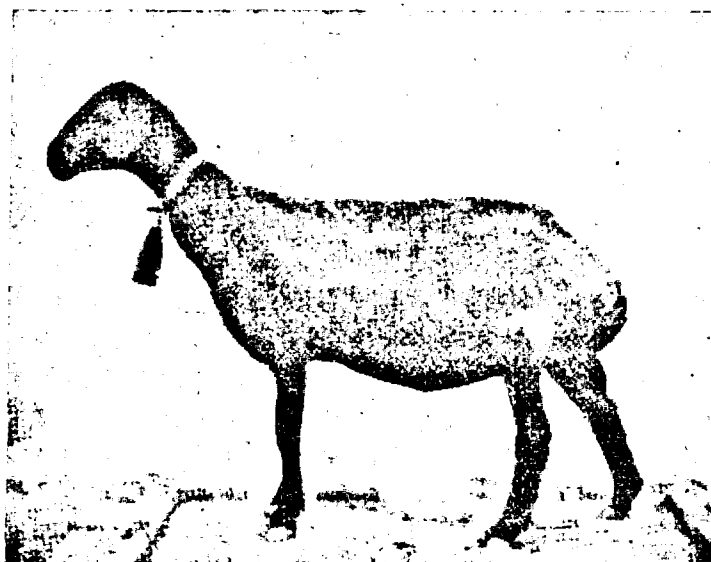
Faptul că ea a fost importată în toate țările: România, Rusia, Germania, Franța (Maroko), America, Australia etc., denotă perfecta adaptabilitate a rasei la diferite soluri și climate, păstrând totodată calitățile originale ale rasei. Mai mult încă, grație geniului uman perfecționarea Karakulului merge crescând, obținându-se rezultate cu drept cuvânt uimitoare.

Se pune firește cu aceasta ocazie întrebarea, dacă cu drept cuvânt Oaia Karakul se potrivește condițiilor climatice și al solului din acest județ? Pentru a putea răspunde la aceasta vom releva modul cum se comportă rasa în ceea ce privește hrana, întreținerea, exploata-

rea ei cum și capacitatea profesională a plugarilor din acest județ.

Oala Karakul este cu mult mai puțin pre-

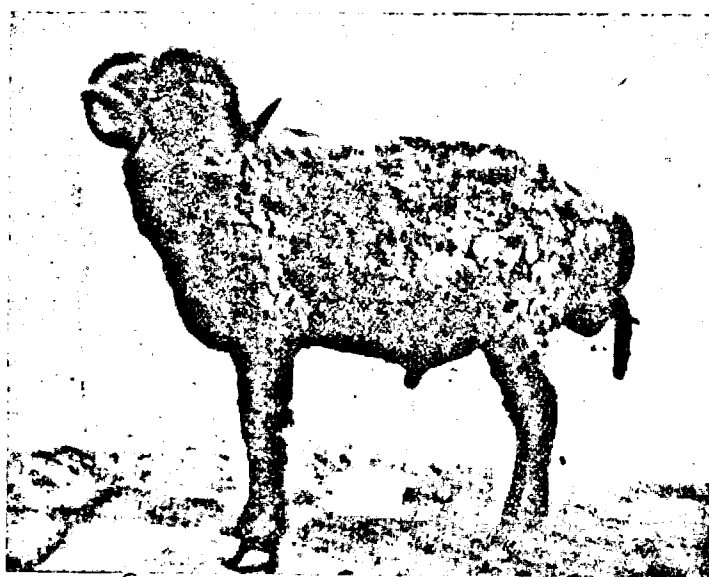
tuleii de porumb etc., adică tot ce se poate găsi în toate economiile și care constituie hrana de căpetenie a vitelor de lângă fiecare gos-

Oala Karakul

tențioasă decât rasele noastre europene: Merinos, Țigala, Turcana, Stogoșa etc. Am arătat că pentru hrana ei sărăcăcioasă de stepă ea

podărie. Principala hrană însă o constituie pășunatul liber în cursul anului întreg atât pe pășune cât și pe miriște, când condițiunile eco-

Berbecele Karakul

este nevoită, la locul ei de origină, să parcurgă zeci de kilometri, atât vara cât și iarna. Hrana pentru oala Karakul nu poate fi alta, decât cea oferită oilor noastre autohtone: Lucernă, iarbă de sudan, vrejile de fasole, mazăre și linte, meiul păsăresc, paiele de orz,

nomice și tehnice agricole permit aceasta din urmă. Intinsele pășuni existente în județul nostru și care în foarte multe părți sunt sărăturoase (sitiu), asemănându-se cu cea dela origina oilor Karakul, constituie o hrana excelentă pentru rasă, iar în multe cazuri superi-

oară localităților, unde ea s'a aclimatizat până acum.

Având în vedere producția de furaje verzi și uscate utilizate în gospodăriile plugărești din acest județ, v'om încerca să stabilim câteva rații alimentare tip pentru oaia Karakul și dacă eventual s'ar lua măsura introducerii rasei în acest județ se vor face și câteva experimentări de rații, din care apoi se va putea trage concluziile cuvenite.

Privitor la întreținerea oaiei Karakul, situația se prezintă ceva mai serios și mai complicată. Dacă din toate rasele de oi, Karakulul se consideră una din cele mai rezistente, afirmația aceasta se potrivește de minune la locul de origină, unde mortalitatea nu depășește nici două la sută.

Bine dezvoltată și puternică, ea cu succes și în aceeași măsură rezistă celor mai cumplite geruri, căldurilor aproape tropicale, vânturilor puternice, fierbinți și reci; este însă foarte sensibilă la umezeală. Aceasta este foarte explicabil și dacă am făcut o mică excursiune la locul ei de origină, oprindu-ne puțin asupra descrierii climei din stepele Caspice, s'a avut tocmai în vedere, de a sublinia marea diferență atât în plus cât și în minus al condițiilor de trai de acolo și de aici. Mortalitatea după datele până acum ajunge la noi în țară (Basarabia) până la 4—7%, și mai mult de jumătate din acestea pier din cauza boalelor pricinuite, sau în legătură cu umiditatea.

Cu toate acestea în multe părți rassa Karakul s'a acomodat perfect, conservându-și robusticitatea caracteristică rasei. Prin selecție indivizii debili, fiind eliminați, astăzi avem o producție autohtonă, care prin calitățile ei, rivalizează cu exemplarele cele mai bune din lume.

Evident că acolo unde totuși pe pășune bălțește apa, chiar și numai în toul primăverii, creșterea oaiei Karakul trebuie să fie exclusă dela început.

Țin să precizez cu aseasta ocazie o confuzie pe care o fac mulți, atunci când e vorba

să stabilească criteriile și să aprecieze dacă este sau nu cazul, de a se introduce oaia Karakul, având în vedere diferența de precipitațiunile atmosferice. Pentru cazul nostru nu importă atât cantitatea de precipitațiuni ce cad în cursul anului, ci modul cum sunt absorbite de pământ, pentru a nu lăsa o scurgere, sau o absorbție prea lentă a ei. Cu alte cuvinte, exprimându-ne mai figurativ, criteriul nu-l formează „cerul” cu cantitatea de apă ce cade ci „pământul”, adică configurația și proprietățile lui fizice.

În aceasta privință comunele din jurul podgoriilor, cari au pășune de șes și de deal oferă posibilități neîntrecute pentru oaia Karakul, unde printr'un amenajament rațional și rotație în ordinea pășunatului, s'ar putea ajunge la rezultatele foarte frumoase.

În acest județ pe lângă terenurile sărăto-roase, care sunt în genere secetoase, există și foarte multe terenuri nisipoase sau semini-sipoase, care constituie o platformă excelentă de creștere și de dezvoltare a rasei.

Exploatarea rasei a constituit în tot cazul până acum una din cele mai rentabile întreprinderi. Producția „Astrahanului de Basarabia”, cum se numește în ultimul timp în uzul comerțului rassa Karakul, este mult favorizată de interesul ce-l manifestă mai multe țări: Franța, Italia, Polonia, Cehoslovacia etc., fața de reproducătorii Karakul, pentru care se oferă și acum prețuri foarte frumoase și pe care îi încrucișează în masă cu rasele lor, ce corespund după atitudini oaiei noastre țurcană.

Încrucișarea cu țurcana noastră dă rezultate nebănuite; produsele sunt de calitate și finețe neîntrecute și fiind căutate se obține prețuri din cele mai bune.

Este evident că criza se resimte astăzi și asupra acestei ramuri de producție; dar în comparație cu alte produse, proporțional, exploatarea karakulului s'a menținut la nivelul corespunzător cu toate scăderile inerente ale crizei.

Sim. Grecu, inginer agronom.

Din statistica agricolă a camerei.

Suprafața exploatării agricole a județului Arad.
(Total: 425.395,56 Ha.)

Repartizarea suprafeței pe ramuri de cultură.

Nr. cr.	Ramura de cultură	Procentul din suprafața totală	Intindere în Ha
1	Teren arabil	57,4	244 277,05
2	Fâneță naturală	18,6	79 123,57
3	Livezi, pomi, vii	1,7	7.231,74
4	Păduri	19,2	81.675,94
5	Stuf și papură	0,2	850,79
6	Teren neproductiv	2,9	12.336,47
	Total	100%	425.395,56

Intinderea proprietăților pe categorii în județ și numărul proprietarilor.

Nr. cr.	Categoria Ha	Intinderea Ha	No. proprietarilor
1	0—5	117920	60531
2	5—10	64121	9354
3	10—20	47538	3488
4	20—50	28705	999
5	50—100	10967	149
6	100—200	9722	65
7	200—500	24287	74
8	peste 500	81642	62
9	comp. urbarial	9097	19
10	comp. politic	31392	113
	Total	425391	74854

Situația numerică a animalelor în județ
1927—1933.

Anul	Cal	Cornute mari	Oi	Porci	Păsări	Stupi
1927	54659	89695	58267	115154	638388	9294
1928	61711	88407	72777	91071	674085	6278
1929	57436	71861	61909	63544	593946	5825
1930	61363	78623	68654	60764	635994	6357
1931	62057	78623	71540	112335	733306	6087
1932	62227	80231	76556	101709	678664	4978
1933	60019	74361	73273	88621	711688	7247

Suprafața proporțională a plaselor și numărul populației.

Nr. cr.	Plasa	No. Ha	No. locuitorilor
1	Arad	43508	47316
2	Chișineu	61683	46769
3	Halmagiu	22356	27073
4	Ineu	74596	52924
5	Pecica	45529	47784
6	Radna	56651	29481
7	Sebiș	51196	29005
8	Sft. Ana	30261	33346
9	Șiria	39611	32901
	Total	425391	346599

Media numerică a animalelor pe plase.

Nr. cr.	Plasa	Cornute mari	Cal	Oi	Porci
1	Arad	6978	9745	3787	10087
2	Chișineu	11158	10636	18044	9993
3	Halmagiu	7920	2530	3631	2671
4	Ineu	14288	7742	13995	5736
5	Pecica	7648	10240	3840	22860
6	Radna	7350	1599	5049	3882
7	Sebiș	9430	2918	3457	1545
8	Sft. Ana	6573	8216	7911	5882
9	Șiria	5808	5116	1248	2092
	Total	77153	58742	60962	64748

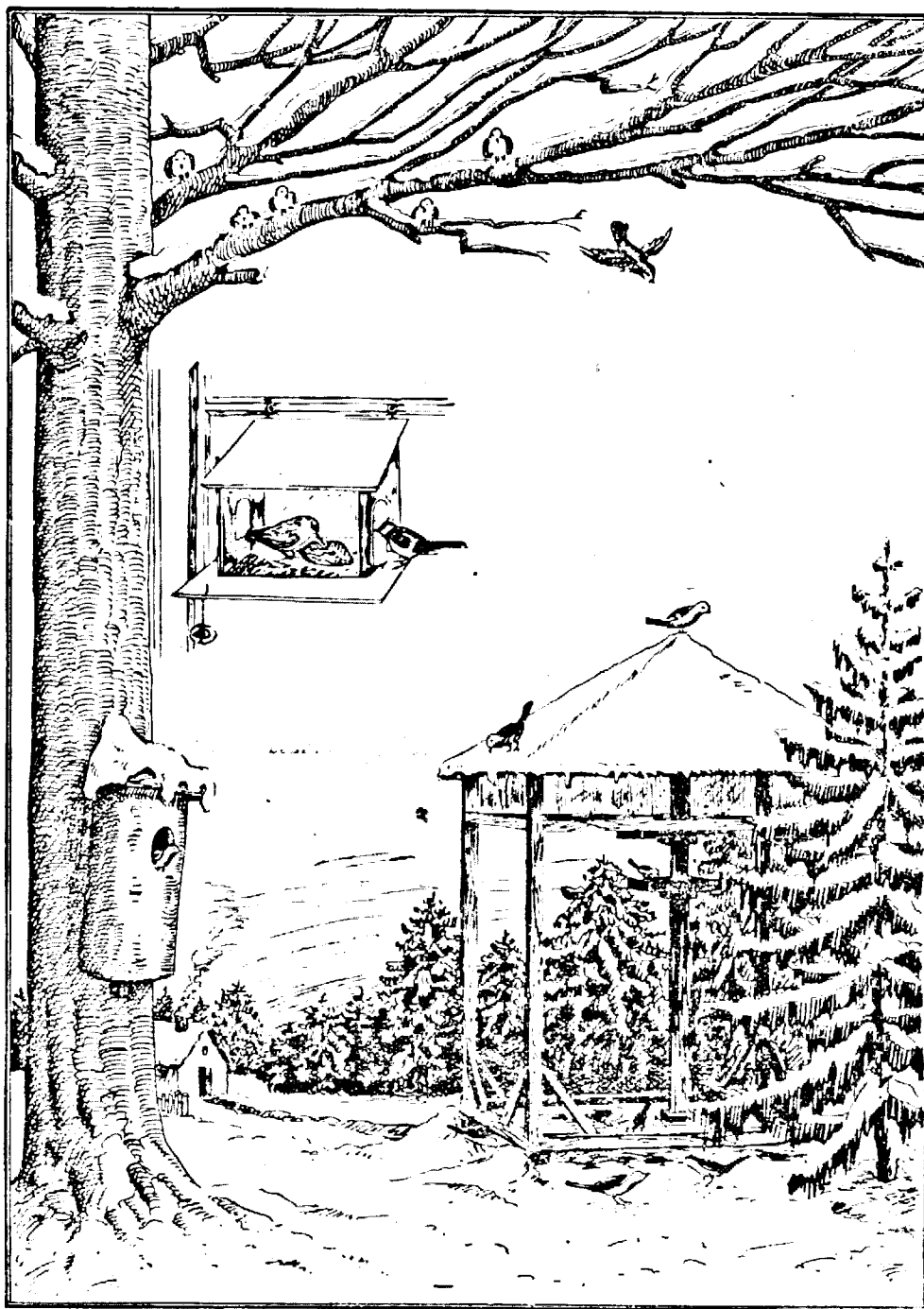
Prețurile de pe piața Arad.

Grâul se menține la	400 Lei per. mm.
Porumbul nou	„ 135—145 „ „ „
Orzul	„ 180 „ „ „
Ovăzul	„ 210 „ „ „

Hrăniți păsărelele folositoare

(pițigoii de tot felul.)

Hrana păsărelelor: semânță de floarea soarelui, de in, de cânepă, de ladae, de mohor, de mălai mărunțel, curățuri de grâu, pecum și grăsimi, seu, sfărături depe masă și chiar carne etc.

Hrana se așează în jurul casei la un loc scutit de vânt fie la fereastra casei a grajdului sau pe o scânduriță pusă sub streșina casei.

larna în zilele de foamete, când pătura de ghiață, straturi groase de zăpadă, chiciură, acoperă hrana necesară, să puneti păsărelelor alimente pregătite din semințe uleioase, boabe, sfărături depe masă, prin locuri scutite de inamici și de vânt, pe lângă fereastra casei, a

grajdului sau pe scânduriță sub streșină, căci pentru buna voință, Veți primi răsplata dela păsărele, cari prin a lor muncă folositoare vor distruge insectele diferite, omizile, viermil, etc. din culturile de pomi, lanuri de grâu, etc.

A P E L

către toți intelectualii și conducătorii comunelor precum și către agricultorii din județ.

Cetiți numărul trecut al buletinului Camerei la pagina 2. unde se scrie pe larg despre conferințele și cursurile de iarnă ale Camerei de Agricultură.

Camera și-a întocmit un plan de muncă și pentru iarna anului crt. și pentru acela Vă adresează un apel calduros să aveți bunavoința a-l sta întru ajutor în munca ei de luminarea plugarului.

Nu mult ar fi de făcut, decât să se îndemne sătenii și sătencele, să se înscrie

în număr cât de mare la conferințele sau cursurile agricole generale sau speciale în agricultură, pomi, avi și apicultură, precum și în ale lucrărilor de casă etc.

Mal cu seamă ținem mult ca să putem lărgi acțiunea noastră de educație agricolă în comunele din luncă, plasa Ineu și Chișineu, în interesul cărora în mod deosebit am ruga să ni se dea sprijinul necesar din partea conducătorilor regiunii sau a satelor acelora.

Agricultori, viticultori!

Folosiți la îngrășarea holdelor și viilor gunoiul, artificial „Guano-fosfat“.

La un jugh. cad. arător trebuie 200 kgr.

„ „ „ „ vie „ 400 „

| Se folosește:

La pământ arător: înainte de arat se împrăștie pe holdă.

La vie se împrăștie sau se pune la cuib 10 dgr. la fiecare butuc.

Prețul Lei 120 (Unasutădouăzeci) Lei per mm. cu sac cu tot.

Se poate cumpăra dela magazia Camerei în fiecare zi de Marți și Vineri.

Agricultori!

Inscrieți-vă la cursurile agricole de iarnă ce aranjează Camera de Agricultură

Sfaturi pentru îngrijirea animalelor.

de Ing. Agr. V. Șolca

În gospodăria agricultorului și în economia națională, animalele domestice formează un capital și o sursă de câștig foarte însemnate. Ori ce bogăție atrage atenția după însemnătatea ce o reprezintă. Cu toate că animalele domestice stau în locul întâi în această privință, la mulți dintre gospodarii noștri agricultori, sunt slab îngrijite.

Animalele sunt în același timp absolut de lipsă meseriei de agricultor. O îngrijire necorespunzătoare aduce pagube în întreaga gospodărie. În majoritate, muncile agricole sunt legate de animale și fără ajutorul lor agricultorul nu le-ar putea îndeplini. Foloasele ce se obțin în această privință sunt cu atât mai multumitoare, cu cât sunt și animalele mai bine îngrijite. Tot ele ne răsplătesc astăzi, în modul cel mai avantajos, atât în ce privește rentabilitatea lucrărilor agricole făcute cu ajutorul lor, cât și în ceea ce privește valorificarea produselor lor.

Trăim în plin avânt de mecanizare a tuturor lucrărilor, adică îndeplinirea și a lucrărilor agricole prin mașini. Însă astăzi, când produsele agricultorului sunt atât de slab plătite, în multe țări din străinătate, agricultorii s'au reîntors dela mașinile cu cari lucrau pământul la plugul cu boi.

Animalele ne ajută deci să ieșim mai bine la socoteală, pentru că munca lor e mai eficientă.

Iată dar, de ce grija agricultorului trebuie să fie mai mare pentru animalele sale.

Fiindcă suntem în iarnă, atât omul cât și animalele stau cel mai mult timp închise în clădiri, scutindu-se de asprimea vremii.

După cum omului îi place să stea într-o locuință bună, curată, caldă, luminată, bine aerisită, neumedă, tot asemenea și animalelor le place într'un grajd care să întrunească aceleași condițiuni.

Grajdul curat și bine îngrijit face plăcere animalelor să stea în el. Un grajd murdar poate îmbolnăvi ușor animalele. Un grajd necurățit, lăsat zile întregi cu gunoiul sub animale, murdărește animalele, are aerul stricat și tare, dăunător sănătății. Ori cine știe că intrând dimineața în grajd, după o noapte lungă de iarnă, ne înțepă ceva în ochi și nas. Ceea ce ne înțepă e gazul ce iese din gunoiu. Acesta nu e sănătos nici pentru animale. Într'un grajd necurățit de mai mult timp, ne

putem da seama de aerul stricat și vătămător din năuntru.

Murdăria și aerul încărcat cu tot felul de mirosuri și microbi vătămători, pe lângă că vatămă sănătatea animalelor, ajunge în laptele ce se mulge dela vaci. Acesta se strică și ușor poate îmbolnăvi și omul.

Deasemenea, murdăria așezându-se pe animale le slăbește, pentru că o parte din energia (puterea) ce trebuie să o ia corpul din hrană, se cheltuește prin aceea că animalul mereu face mișcări ca să se frece, scarpine, din cauza murdăriei și a paraziților cari se fac pe el. Deci, animalul e neliniștit și nu se prinde hrana de el.

Animalele bine îngrijite, ținute într'un grajd curat și țeșalate în fiecare zi, sunt liniștite, iar hrana se prinde de ele. Nu împărtesc nimic cu murdăria și paraziții (ca păduchi, râie, etc).

În această privință s'au făcut încercări cu doi viței de același soi și de aceeași etate (vârstă). La amândoi li s'a dat deopotrivă hrană, însă unul dintre ei a fost îngrijit bine, țeșalat și curățit în fiecare zi, iar celălalt n'a fost îngrijit, țeșalat și curățit. După un timp, s'a văzut că cel bine îngrijit s'a dezvoltat foarte frumos, iar cel necurățit de praf și murdărie a rămas mai nedezvoltat și nu a fost frumos ca cel bine îngrijit, deși amândoi au primit aceeași hrană.

Tot asemenea s'a încercat cu două vaci de lapte. Cea curățită, țeșalată în fiecare zi, cu așternut curat întotdeauna, a dat lapte mai mult, și de calitate mai bună, iar cea neîngrijită, a dat lapte mai puțin și mai slab, deși a primit aceeași hrană și în aceeași cantitate ca cea dintâi.

Iată că nu numai hrana, ci și curățenia are însemnătate mare la animale.

Astfel, se adevăresc vorbele strămoșilor noștri, cari ziceau că „curățenia la animale face cât jumătate de abrac“.

Animalele, ca și omul, transpiră (asudă) prin piele, cu ajutorul porilor (găurele foarte mici), ieșind astfel din corp otrăvuri de cari se curăță. Ce se întâmplă însă cu animalele

neîngrijite, neșesălate? Praful care se așează pe corpul lor, din grajd, din nutrețuri, etc. astupă porii (găurelele pielei).

Din corpul animalului nu pot ieși deci otrăvurile de cari caută să se scape.

În felul acesta animalul suferă și slăbește. Porii pielei îi mai putem asemăna cu niște ferestre foarte mici, nevăzute cu ochiul liber. Prin aceste ferești corpul animalului își primește interiorul său.

Învățații au făcut o încercare. Au prins o broască și i-au acoperit întreg corpul cu un strat subțire de ceară, numai gura i-au lăsat-o neacoperită. Broasca, după un timp, a murit. Din ce cauză? Tocmai pentru că corpul ei a avut toate ferestruicile astupate. Aerul n'a mai putut astfel pătrunde în interior și nici corpul nu s'a putut scăpa de otrăvurile ce le produce.

Praful care se așează pe animale, astupă și el porii pielei și stânjenește primenirea corpului.

Iată dar ce însemnătate are curățenia la animale.

Grajdul animalelor trebuie să fie cald în timpul iernei și răcoros în timpul verii. Așezarea să fie așa, să nu aibă fața spre Miazănoapte sau în bătaia vântului. Deschizăturile ce le-ar avea prin pereți trebuiesc astupate, și lipit bine, să nu pătrundă frigul înăuntru. Să nu fie joase și umede, pentru că umezeala mare strică sănătatea animalelor. Mai bine să

fie aerul din grajd uscat și mai rece, decât umed și cald, căci în aceste din urmă condițiuni animalele ușor se pot îmbolnăvi de tuberculoză (oftică). Această boală e periculoasă și pentru om, pentru că o poate primi prin lapte. În grajd să fie o scurgere bună pentru ud (urină). Locul de sub animale să fie mai ridicat spre iesle și mai jos către picioarele dinapoi. Deasemenea să aibă scurgere înafară, spre a putea ieși urina (udul) din grajd.

Grajdul să poată fi ușor aerisit, pentru a primi aerul din năuntru, dar nu e bine să fie curent. Fereștile să fie destul de mari, spre a avea lumină și ca să poată pătrunde soarele înăuntru. „Unde intră soarele nu intră doctorul” ziceau bătrânii noștri.

Nu e bine însă să bată lumina în ochii animalelor. Fereștile să fie așezate în așa fel ca să fie în spatele lor sau în părțile laterale. Prea multă lumină iarăși nu e bună, pentru că neliștește animalele.

De aceea e bine ca pe timp frumos să se mai scoată animalele afară la soare, să facă și puțină mișcare.

Numai tinând seamă de învățăturile bune și cu mai mare grijă pentru animale, putem să avem produse mari și bune, dela ele. Căci astăzi când trăim într-o luptă încordată de concurență (întrecere) între țări și producători, aceia vor învinge, cari vor fi înarmați cu produsele cele mai alese.

Avortul infecțios.

Într'un grajd cu 80 vaci, o vacă ce fusese cumpărată din Banat a făcut înainte de vreme un vițel mort. Personalul grajdului nu s'a alarmat, fiind de părere că vaca aceasta a băut apă prea rece, sau că a fost lovită de o altă vacă. Peste câteva săptămâni însă, au mai avortat alte trei—patru vaci, apoi alte 5—6 și în urmă s'a mai întâmplat că unele vaci au făcut la termenul normal, dar vițelii au murit după 1—2 zile, cu simptome de enterită (inflamația intestinelor).

Fiind consultat asupra acestor avorturi, am constatat că ele au fost cazuri de *avort infecțios*, numit și *avort epizootic*, sau *Brucelloză*.

În mitra animalelor bolnave de brucelloză trăiește un microb numit bacilul lui *Bang*, din pricina căruia se îmbolnăvesc mucoasele mitrei, precum și secundinele (cârpele, învelișurile fătului).

Mai des se îmbolnăvesc vacile, dar boala se transmite și la iepe, oi și scroafe.

Omul infectat de acest microb se îmbolnăvește de febra de Malta (febra undulantă, brucelloză).

Acest microb se găsește în mare număr: în lichidul ce curge din mitră după avort (infecțios), în organele avortonilor și în secundinele avortate.

Vacile sănătoase pot fi infectate prin a-

cest material infecțios, dacă în grajdul lor a fost introdusă o vacă bolnavă, un vițel născut dintr-o vacă bolnavă, sau dacă ele au fost gonite de un taur care mai înainte a gonit o vacă bolnavă de avort infecțios.

În primele cazuri, lichidul sau rămășițele de secundine ce au ieșit din mitra vacii bolnave, murdăresc așternutul, nutrețul sau apa, apoi celelalte vaci își murdăresc organele genitale cu materialul infectat, sau se infectează mâncând din așternut, sau bând apă infectată. Chiar personalul grajdului poate transmite boala, prin mâini sau prin unelte de grajd, dacă îngrijesc vacile bolnave la olaltă cu cele sănătoase.

Boala se ivește de obicei după 1—2 luni dela contaminare.

Cele mai multe vaci avortează în a 5—6-a lună de gestație; la începutul boalei, și mai de vreme. Unele vaci bolnave nasc la timp, dar vițelul moare după 1—2 zile. Apoi există vaci bolnave, care nasc normal, dar secundine nu se îndepărtează la timp.

La vacile pline, dacă sunt bolnave de avort infecțios, se observă cu o zi două înainte avortului o inflamare a organelor sexuale și o scurgere produsă de aceste organe. Dar de multe ori aceste simptome vestitoare trec neobservate, fiind prea puțin pronunțate și de prea scurtă durată.

De obicei iese fătul (avortonul) cu învelișuri cu tot; mai rar se întâmplă ca învelișurile să fie reținute.

Vacile ce au avortat dau lapte mai puțin decât cele ce au fătat în mod normal. Laptele lor de multe ori e alterat, stricându-se la fierbere. După avort mucoasele mitrei sunt inflamate, din mitră curge timp de o săptămână—două un lichid archiplin cu microbi.

Dacă asemenea vaci sunt gonite din nou, fecundarea lor se face cu greutate și dacă sunt fecundate, avortează din nou. Dacă însă așteptăm cu gonirea lor până la perfectă lor însănătoșire, adică cel puțin 2 luni sau mai mult, atunci acele vaci vor putea naște în mod normal, și chiar dacă a doua gestație s'ar sfârși tot prin avort, rar se întâmplă ca o vacă să avorteze de trei ori.

La ivirea boalei, vacile încă sănătoase vor fi scoase din grajdul infectat, dacă se poate, și duse într'un grajd curat, grajdul vechi va fi bine desinfectat.

Dacă o asemenea mutare n'ar fi cu putință, atunci vaca sau vacile ce au avortat vor fi scoase din grajdul comun și izolate în alt grajd, iar locul lor, sau mai bine tot grajdul, va fi bine desinfectat, chiar de mai multe ori.

Vom observa bine toate vacile pline și dacă vreuna arată semnele prevestitoare de avort sau dacă o vacă se pregătește să fete, ea va fi dusă într'un grajd deosebit, ca să nu avorteze sau să fete în grajdul comun, deoarece prin lichidul ce curge din mitra bolnavă s'ar infecta grajdul comun, primejduind sănătatea celorlalte vaci.

Dacă o vacă izolată într'un grajd deosebit a avortat, avortonul și învelișurile vor fi arse împreună cu așternutul murdărit prin lichidul infectat. Dacă acest lucru nu s'ar putea face, se va săpa o groapă adâncă de peste 2 metri, se va arunca în ea avortonul și învelișurile, se va turna deasupra lor var proaspăt stins sau un alt desinfectant și se va astupa bine groapa. Locul unde a avortat vaca va fi bine desinfectat.

În urmă, dacă scurgerea încetează după avort, exteriorul vacii va fi spălat cu un desinfectant. După 10—14 zile, dacă din organele genitale nu mai curge niciun lichid, vaca va fi încă odată spălată și readusă apoi în grajdul comun.

Dacă după avort organele sexuale continuă a fi bolnave, ceea ce se cunoaște din faptul că scurgerea vaginală nu încetează nici după o săptămână, sau din faptul că după avort secundinele (cârpele) nu s'au îndepărtat după cel mult o zi dela avort, atunci mitra animalului trebuie tratată. În acest scop, se făceau mai înainte spălături desinfectante, în ultimul timp se recurge la asemenea spălături numai în cazuri rare. Există astăzi preparate solide, care se introduc în mitră, apoi se fac și injecții subcutanate pentru întremarea organismului slăbit. Aceste tratamente, precum și eventualele vaccinări, despre care mă voi o-

cupa la sfârșitul articolului, trebuiesc făcute de medicul veterinar.

Dacă vacile ce au avortat au fost tratate, dacă măsurile de igienă (curățenie, fătare într'un loc izolat, desinfecția locului și a vacii, etc.) au fost strict observate, dacă apoi vaca a fost din nou gonită după mai mult timp, în orice caz după ce a fost perfect restabilită, atunci a doua gestație sfârșește printr-o fătare normală, iar boala nu se va întinde la celelalte vaci sănătoase, bine înțeles dacă argații care îngrijesc vacile sănătoase n'au îngrijit în același timp și pe cele bolnave.

Dacă proprietarul unei vaci ce a avortat s'ar grăbi să o vândă, ar face mare greșală. Prin acest procedeu ar transmite boala în grajdul cumpărătorului, fără ca el să scape de acest flagel, deoarece vacile cumpărate de el s'ar îmbolnăvi dacă le-ar aduce în grajdul său infectat. Pe când dacă aplică măsurile de igienă descrise mai sus, vacile lui vor deveni imune și vor făta în mod normal.

Unele vaci netratate, sau prost tratate, pot deveni sterpe. Acele vaci trebuiesc vândute *pentru tăiere*.

Există două feluri de vaccinări pentru combaterea avortului infecțios și anume:

1. Vaccinarea cu vaccin mort, care se aplică în a patra lună a gestației.

Unii laudă rezultatele obținute prin asemenea vaccinări, alții sunt de părere că ele n'au nicio valoare.

2. Vaccinarea cu vaccin viu, atenuat.

Vacile astfel vaccinate, cu vreo două luni înainte gestației, devin imune și pot făta în mod normal. Dar acest fel de vaccinare nu e fără pericol, deoarece bacilul introdus în corpul animalului trăiește acolo, se înmulțește și infectează și celelalte animale, așa că într'un grajd indemn ar fi periculos să aplicăm acest vaccin.

În orice caz, chiar dacă vaccinăm, rezultatul ne va satisface numai în cazul dacă vom observa măsurile de igienă, adică:

1. *Izolarea într'un grajd deosebit a vacilor ce se pregătesc să fete sau să avorteze.*

2. *Desinfecția temeinică a locului unde avortul s'a produs, arderea materialului infectat (a avortonului, a învelișurilor și a așternutului murdărit).*

3. *Vaca ce a avortat nu va fi reintrodusă în grajdul comun atâta timp cât va avea scurgere din vagin și atunci numai după ce a fost spălată cu un dezinfectant.*

4. *O vacă ce a avortat nu va fi din nou gonită decât după ce au trecut cel puțin 2 luni sau mai mult și după ce va fi perfect sănătoasă, ne mai având nicio scurgere și niciun semn de inflamație a organelor genitale.*

5. *Argatul care îngrijește vacile bolnave nu va îngriji și pe cele sănătoase.*

Din viața agricolă
de Dr. M. Vaida
Medic veterinar
inspector

Târgul de cai din 10 Decembrie 1933.

În urma examinării materialului cabalin din județ în centrele ca: Arad în 19 Noembrie, Chișineu-Criș în 20 Noembrie și Pecica în 21 Noembrie a. c. Camera de Agricultură a ajuns la un acord cu reprezentantul mai multor ofițeri dela unitățile militare călare, să aranjeze pentru ziua de 10 Decembrie un târg pentru cai de călărit pentru ofițeri.

Afară de înțelegerea avută ca mai sus am fost îndemnați a aranja acest târg și în urma că ne-au sosit cereri numeroase și nouă direct, prin cari se căutau cai buni pentru călărit.

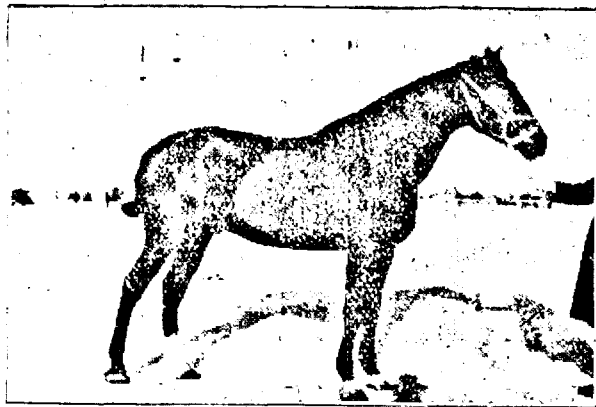
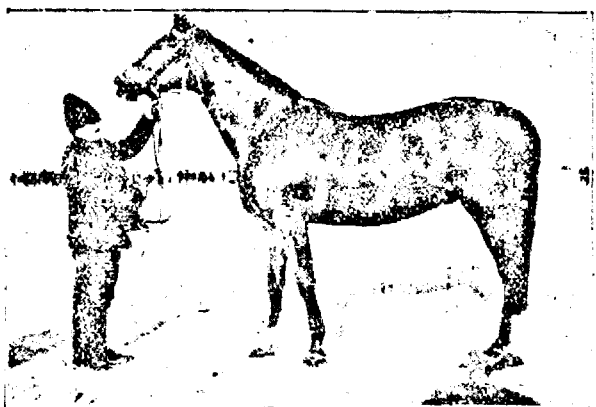
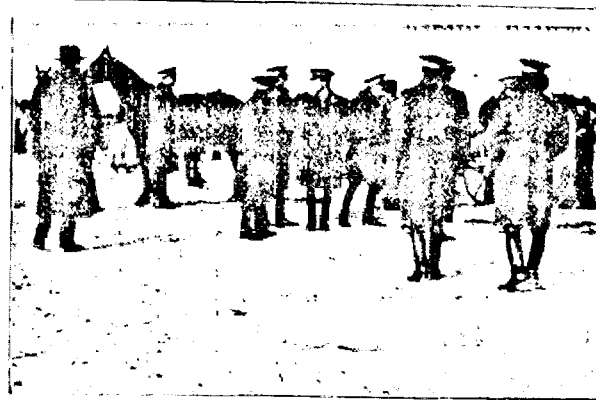
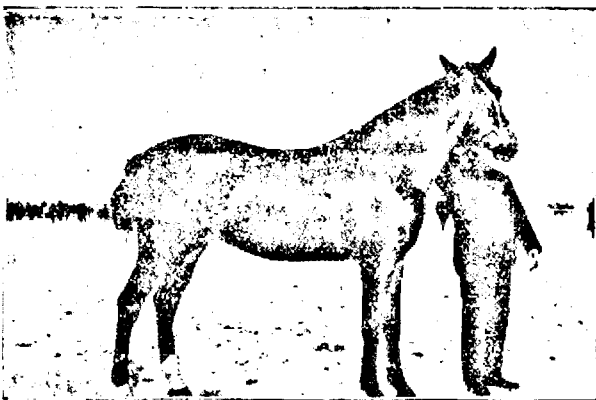
În baza celor de sus deci s'a ficsat de Cameră ca târgul să fie ținut și aranjat în Arad pe oborul de vite al orașului, care din bunavoința D-lui Primar al Municipiului ne-a fost pus la dispoziție, scutit fiind de orice taxe de intrare. Astfel, s'a lansat publicația noastră No. 4842, prin care am invitat pe toți crescătorii să-și prezinte caii lor, dată fiind ocazia potrivită ca să și vândă exemplarele de vânzare, — care corespund — pe un preț favorabil.

În mod special am trimis invitația noastră și acelor care au fost la vre-unul din centrele de adunare și după examinare, Comisia le-a aflat de buni cai prezenți.

În total au fost aduși 175 cai din care au fost aleși și aflați de buni 42. După terminarea examinării, cumpărătorilor, cari erau prezenți la târg — o mare parte — li s'au dat voie de a intra în desbaterea directă cu crescătorul pentru a putea face vânzarea sau cumpărarea fără intermediare. Din cai aleși în

urma acțiunii Camerei au fost în vânduți total 32, parte direct dela domiciliul crescătorilor și parte dela târguri sau dela centrele de adunare.

Deja de mai mulți ani ne trudem ca cumpărările de cai, fie pentru ofițeri, fie pentru export să le putem concentra sub acțiunile camerei noastre, dar cu greu am putut rezista piedecilor ce ni s'au ivit. Cu încetul însă vom reuși totuși să putem demonstra atât unuia cât și celeialalte dintre părțile interesate, adică vânzătorului și cumpărătorului că toată

Vederi dela Târgul de cai.

nizuința Camerei se îndreaptă numai în favo-
rul lor. La noi în județ se cresc cai foarte
frumoși. Ne-a mers vestea nu numai în țară
dar și peste grânțe și deci pentru a să admi-
tem ca pe spatele crescătorului și a cumpă-
rătorului să mai trăiască și un alt factor, ade-
că intermediarul, atunci când există
în județ o autoritate reprezentativă agricolă

care în interesul părților își oferă serviciile
sale nemărginite și scutite de ori ce taxe.

Să sperăm însă că, cu încetul se va o-
bicinui lumea și în urma convingerii sale va
căuta să se orienteze, pătrunsă fiind de princi-
pii mai apropiate ca până acum de menirea
mult ajutătoare a Camerei de Agricultură.

Observațiuni asupra soiurilor de grâu Bankut 1201 și Odvoș 241.

Este știut că Conducerea Camerei de Ag-
ricultură din încercările ce le-a făcut cu dife-
rite soiuri de grâu, pentru a introduce în cul-
tura din județ soiurile cari se dovedesc cu ca-
litățile cele mai alese, atât în ce privește can-
titatea de recoltă cât și calitatea și rezistența
la diferite boli, a ales ca cele mai bune, soi-
urile Bankut 1201 și Odvoș 241. Aceste soiuri
întrunesc — pre cum s'a scris în coloanele
Buletinului nostru — în modul cel mai mulțu-
mitor, toate calitățile, ca recoltă, greutatea hec-
tolitrică, rezistența la boli și în special la ru-
gînă, etc.

Despre soiurile B. 1201 și Q. 241 s'a
scris în Buletin și nu s'a lăsat nici o ocazie
de a atrage atențiunea agricultorilor asupra
calităților lor.

Mai jos, dăm un tablou de culturi com-
parative cu diferite soiuri de grâu, făcute de
I. Hügel din Lovrin și publicat în Banater
Landwirt din Timișoara.

Și din acest tablou putem constata supe-
rioritatea celor două soiuri, în comparație cu
celelalte, chiar și în județul Timiș.

Culturi comparative cu diferite soiuri de grâu

publicat în Banater Landwirt — Timișoara

executate de I. Hügel din Lovrin.

Soiul și No.	Producția parcelor de repetiție						Producția totală	Comparație cu C. 117		Greut. II.	Producția la 1 jugh. în kg.
	1	2	3	4	5	6		mai mult	mai puțin		
Cenad 117—I	3 90	3 00	2 60	3 20	2 80	2 80	18 30	—	—	68	—
Bankut 1201	4 40	3 60	4 00	3 90	2 20	3 90	22 00	4 40	—	72½	10 56
Odvoș 156	3 00	2 60	2 20	2 20	2 20	1 90	14 10	—	3 00	65½	6 76
Odvoș 241	5 00	4 20	3 50	3 10	2 50	2 80	21 10	4 00	—	74	10 12
Cenad 117—II	3 00	2 70	2 90	2 70	2 50	2 50	16 30	—	—	67½	—
Marton	3 50	3 20	3 30	3 10	2 50	2 50	18 10	1 00	—	70	8 68
Lovriner (localnic) . .	4 20	3 10	3 90	3 30	1 90	2 09	18 40	1 30	—	73	8 83
Manitoba	3 30	2 50	2 00	2 50	1 80	1 80	13 90	—	3 20	69	6 87
Cenad 117—III	3 60	2 80	3 00	2 60	2 60	2 10	16 70	—	—	67	—

Sfaturi pentru agricultorii harnici

de Ing. Agr. Insp. N. Popescu.

- a) Intoarceți des porumbul și-l alegeți.
- b) Stârpiți șobolanii (Potocii) din casă, grajd și magazii, căci afară de pagubele ce ni le fac, ei răspândesc boale între oameni și vite.
- c) Ingrijiți copitele cailor și unghiile vitelor cornute.
- d) Ingrijiți bine platforma de gunoi, clădiți indesar gunoiul în grămadă, cu pereți drepti ca să putrezească bine. Gunoarele tuturor animalelor trebuie amestecate bine. la olaltă (boi, vaci, cai, porci, oi, și capre) căci numai în felul acesta vom avea un gunoi uniform și de valoare.

e) Ingrijiți vitele în grajd ca să nu le umplă păduchii.

f) În timp frumos cu soare și fără vânt scoateți vitele din grajd la aer curat.

g) Zăpada este bine să fie curățită din jurul casei, grajdurilor, magaziiilor, adică a tuturor edificiilor ca și din jurul câpițelor de fân și jirezilor de pale și pleavă.

La fel trebuie să fie scuturată zăpada și depe crengile pomilor.

h) Hrăniți păsărelele folositoare în agricultură (pițigoi de toate soiurile) căci ele sunt cele mai sânguincioase colaboratoare la distrugerea inamicilor în cultura de pomi la câmp și la deal.

Stârpirea ciorilor, prin porumb cu otravă.

O știm foarte bine atât din cărți cât și din praxă că cloara neagră este o pasăre mai mult folositoare decât stricătoare. Dar aceasta sustă numai pânăce nu s'au înmulțit sau îngrămădit într-o regiune într'atât ca să fie deja periculoase pentru semănături.

În acest caz să nu sufere holdele mai mare pagubă cât folos, Camera a luat măsurile necesare ca comunele să primească din depozitele ei pe preț redus cantitatea necesară de porumb cu otravă, cu cari se pot stârpi cioarele.

Prețul unui kgr. de porumb cu otravă costă Lei 30.— (Treizeci Lei).

Porumb cu otravă se poate primi numai de Primăriile comunale sau de Societățile de Vânătoare din județ, care vor executa toate lucrările pe a lor răspundere.

Procedura de care trebuie să ne ținem la așezarea otrăvei este legată de 2 condițiuni principale și anume:

a) Să se înainteze o rugure către Inspectoratul de vânătoare al Județului, pentru a obține autorizația cuvenită și prescrisă de lege. În rugare se va menționa persoana încredințată cu executarea otrăvirii.

În baza autorizației primită se prezintă la Camera și ridică otrava adică porumbul îmbibat cu otravă.

Dupăce vor fi având atât autorizația cât și porumbul la mână, vor ingriji de cele necesare ca în comună sau în comunele situate în preajma terenului unde vreau să facă otrăvirea să se bată toba, pentruca să fie stăruit în măsură cât de largă, scopul urmărit, pentruca nimeni să nu lase pe acele locuri să treacă animalele etc. etc.

Otrava se poate pune pe teren numai în a 8-a zi dela baterea tobei, celiace trebuie înregistrată în registrele Primăriei pentru evitarea oricărei neajunsuri eventuale.

Durata otrăvirii poate să fie fixată după necesitate la 6—10 ori 15 zile.

Primăria comunală sau Societatea de vânat va avea grije ca terenul otrăvit să fie cercetat de încredințatul ei în fiecare zi seara, pentru a aduna ciorile moarte, cari le va îngropa afund sau le va arde scrum sub pae.

Primăria comunală sau Societatea de vânătoare va ingriji ca angajatul încredințat cu executarea să fie bine instruit în celiace privește și paza sa personală față de orice peri-

col, având de lucru cu otravă. Să nu fie cu răni pe mâini, să nu stea cu fața pe vânt când lucrează cu otrava, căci ușor se poate întâmpla ca vântul să-i sufle praf de otravă în ochii în față, etc. Să poarte mai bine mănuși pe mâini în decursul împrăștierei otrăvei. Aceia care au sau nu au vre-o rană pe mâini, o poate simți dacă se spală cu oțet curat, punând cazul că rana nu se poate vedea cu ochii liberi.

b) Așezarea otrăvei se face în modul următor:

În prima zi împrăștiem pe locul destinat scopului gunoi proaspăt, dar nu pe deasupra zăpezii ci pe loc curețit de zăpadă.

Prin gunoi vom împrăști și 4 sau 5 pumni de boabe de cucuruz sănătos, neotrăvit.

Dacă vedem că în prima zi s'au adunat multe ciori pe gunoi, în ziua proximă vom împrăști din nou gunoi proaspăt, lângă locul de ieri și, între gunoi (nu pe gunoiul ud) pe jos sub puțină pleavă uscată împrăștiem boabe de porumb cu otravă, câte 1—2 kgr. deodată.

Cercetăm locul de otrăvire în același zi seara, adunăm ciorile moarte și le ardem după cum am zis și mai sus.

În ziua viitoare facem o încercare, dacă vor mai veni ciori pe teren, pentru că trebuie să fim așteptați și la aceia care și ciorile, având minte pentru ele, în urma pățaniei celor moarte se vor feri de vatra periculoasă.

Dacă vom observa că nu mai trag pe locul cu otravă, repetăm aceeași procedură în altă parte a hotarului, să înțeleagă dacă mai avem timp până la scadența termenului din autorizație.

Este bine să se știe că vatra, adică locul unde punem otrava, trebuie ales în așa fel ca să nu fie în apropierea terenului unde este adăpostit mult vânat aripat, căci altcum ne putem face pagubă în loc de folos. Loc mai bun ar fi pe islaz însă departe de comună.

Ar mai fi și alte modalități corespunzătoare pentru acest acop ca: înșirarea boabelor pe cale în urma saniei; în prima zi executată cu porumb neotrăvit și, în a doua zi cu porumb otrăvit, după aceia cu carne, cu ouă, cu urlău etc. etc. — dar acestea sunt mai complicate.

Rugăm deci primăriile comunale să se adreseze la locul în drept pentru obținerea autorizației și după aceia să ridice dela Camera otrava — adică porumbul imbibat în otravă.

Distribuirea pasărilor de soiu.

Se aduce la cunoștința agricultorilor din județ că la Camera de Agricultură se poate procura pentru improspătarea sângelui cocoșilor de rasa Rhode Island cu prețul de Lei 40 (Patruzeci) per buc. ab Arad.

Distribuirea nu se face individual ci numai deodată pentru toți amatorii din una și aceeași comună. Pentru aceia este bine ca să

se facă o conscriere la Primărie, să se facă plata prețului de Lei 40.— per buc. și primăria în baza tabloului va veni la Cameră unde cu banii adunați va procura și ridica deodată pentru toată comuna toți cocoșii comandați.

La fel distribue Camera și rățoi de rasa Peking cu Lei 60.— (Șasezeci) Lei per buc.

Agricultori,

Otrăviți șoarecii de pe holde. La Cameră se poate primi cu 30 Lei per kgr. boabe de grâu cu otravă. La 1 jugh. de pământ este de ajuns un kgr.

Agricultorii cari au folosit deja această otravă au obținut rezultate foarte frumoase.

PAGINA STUPARULUI

Din activitatea Societății Apicole «Arădana».

de *George Saloș*
conf. apicol.

Am publicat în numerele trecute ale buletinului, parte din conferințele și cursurile ținute de Societatea Apicolă „Arădana” în diferite centre ale județului Arad.

Cu ocazia punerii la ernet a stupilor am ținut o serie de cursuri, conferințe și demonstrațiuni practice, relative la punerea stupilor la ernet, și hrănirea din necesitate a albinelor, în următoarele comune:

1. Hălmagiu	13 Roșia
2. Bănești	14. Corbești
3. Bodești	15. Ilteu
4. Hălmăgel	16. Miniș
5. Sârbi	17. Vărădia de Mureș
6. Văsdoci	18. Stejar
7. Ocișor	19. Lupești
8. Ocnița	20. Temeșești
9. Vărfurile	21. Troiaș
10. Ionești	22. Căpruța
11. Pășcuța	23. Bărzava
12. Obârșia	

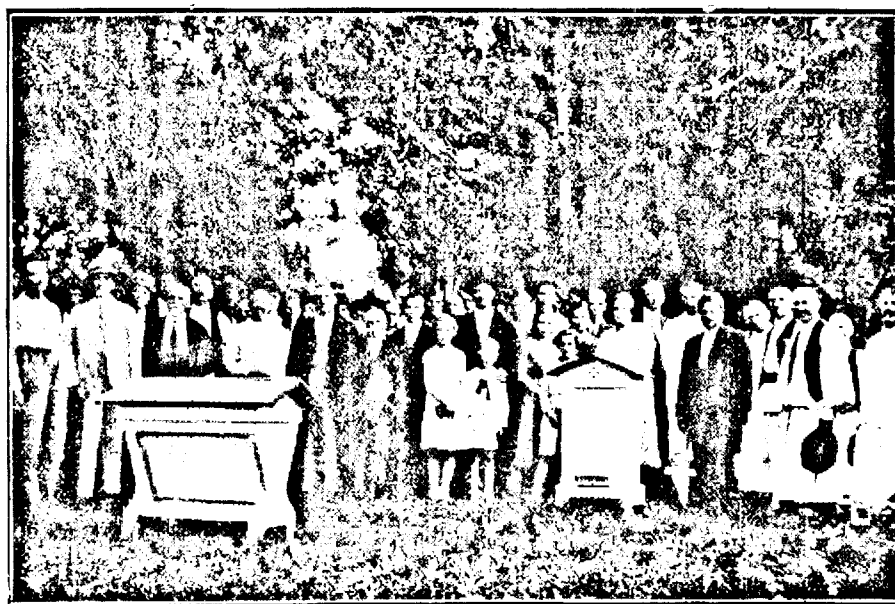
Cursurile au fost ascultate de apicultorii interesați. Cu această ocazie s'a constatat cu destul regret că în multe regiuni ale județului și în special pe Valea Mureșului coloniile de albine sunt complet lipsite de hrană. Acelaș lucru l-am remarcat și în parte din comunele regiunii Hălmagiu.

Văzând situația mizeră în care se găsesc stupii, din punct de vedere al provizilor pentru ernet, Societatea noastră a cerut Ministerului de Agricultură, în patru rânduri, acordarea scutirii de taxe pentru un vagon de zahăr rafinat.

În urma cererii noastre Ministerul ne-a trimis instrucțiuni prin care ne arată cum să întrebuițăm zahărul ce ne va trimite.

Din nefericire până în prezent am rămas numai cu instrucțiunile.

Vom mai interveni, iar în cazul când se va acorda acest zahăr noi vom înștiința pe toți stuparii din județ atât prin primării cât și prin buletinul Camerei de Agricultură.

Conferință apicolă Hălmagiu (Stupăria D-lui Aurel Moga)

La stupii pe cari i-am așezat eu la ernat în diferite comune din județ am făcut observațiunile necesare pentru fiecare în parte.

În majoritate, stupii vor scăpa până la primăvară. Atunci va trebui să intervină stuparul pentru a-i hrăni de lipsă, căci altcum nu-i va mai rămâne nici unul până în luna Maiu.

Vor avea mult de suferit stupii din comunele: Roșta, Obârșta, Corbești, Petriș din cauza ernării

în rele condițiuni. Acolo stupii sunt așezați cu gura pe pământ fiind lăsați în umezeală până în primăvară.

În aceste condițiuni albinele vor mânca mai multă miere și vor fi silite să locuiască într'o coșniță, a cărei faguri vor mucegăi. Aerul din cauza zăpezii ce trece cu 1—2 m. peste acoperișul stupilor, se va primeni cu greu viciind buna ernare și îmbolnăvind colonia.

Curs apicol Miniș (Stupăria Doamnei Junca)

Cu destul regret trebuie să constatăm că în unele localități și în special în comunele unde stupăritul este mai puțin avansat, apicul-

torii fug de acasă sau se ascund atunci când aud că a venit cineva să le vorbească despre albinărit.

O stupărie primitivă la munte (Com. Petriș, jud. Arad).

Apelăm la D-nii Preoți și învățători să ne dea concursul, explicând oamenilor rostul con-ferințelor și cursurilor noastre, îndemnându-i ca pentru binele lor să participe în număr cât mai mare.

Ce fel de stup să construim.

de George Salos
conferențiar apicol

Stuparul începător rămâne nehotărît în fața atâtor feluri de stupi câte există azi. El vrea să înceapă stupăritul, nu știe însă ce fel de stup să-și construiască, căci fiecare stupar laudă stupii ce-i are el în stupărie, sau pe acela de care el vrea să scape prin vânzare.

Camera de Agricultură a jud. Arad a fost preocupată încă de multă vreme cu problema standardizării stupului și ramei apte pentru stuparii din regiunile noastre.

Standardizarea (unificarea) prezintă o importanță considerabilă pentru apicultura noastră. Ea ferește pe stuparul începător de riscuri și rătăcirii, oferindu-i dela început un stup care-l va da cea mai mare recoltă de miere ce se poate scoate din țînutul acela. Prin standardizare vor scădea prețurile tuturor materialelor de albinărit și se va face posibil comerțul cu stupi populați pe o scară cu mult mai întinsă ca azi.

Rezultatele cercetărilor comparative făcute în mai multe puncte de observații apicole cu diferite sisteme de stupi și felurite mărimi

și forme de rame au conluc la adoptarea ramei care măsoară în interior $80/30$ cm.

Luând în considerare rapiditatea manipularii s'au adoptat pentru această ramă două sisteme de stupi dintre cele existente, cărora li s'au făcut modificările cerute de împrejurări pentru o mai bună convețuire a albinelor cât și pentru o mai ușoară manipulare și curățenie a coloniei, fără a neglija ușurința în construire și economia de material.

1. Sistem orizontal. (Fig. 1 și 2)

tip „Long Ideia de Arad”. Acest stup este construit după cel Layens căruia i s'au adus următoarele modificări:

1. Acoperișul este construit drept pentru a se putea așeza unul peste altul în timpul transportului (pentru stuparii ce practică stupăritul ambulant). Acest acoperiș drept, prezintă avantajii și pentru ernarea stupilor în zimnice sau localuri anume făcute în cazul când din cauza curenților prea mari de aer, a zgomotului sau a umezelei prea mari, nu se poate face ernarea afară.

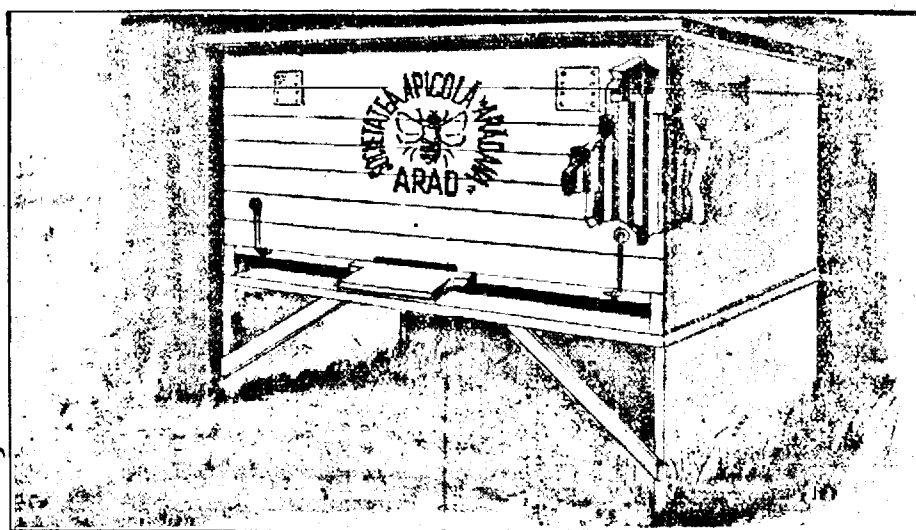

Fig. 1. Stup „Long Ideia de Arad”

2. Fundul este ridicat în sus după scaunul de reazim cu 5. cm. și susținut de niște cârlige. Această modificare ne dă posibilitate

să curățim stupul fără a-l ridica în sus sau mișca.

3. Urdinișul este așezat la mijloc pentru

a face posibilă depozitarea mierei în ambele părți ale cuibului precum și creșterea a două măști de rezervă în cele 2 capete ale stupului.

4. Rama măsoară în interior $30/30$ cm. (rama Prof. Sagot) și un stup conține 24 buc. așezate pe acelaș plan și în acelaș fel, toate pe pat rece.

Această ramă ține media între cele lungi, și cele largi remediind defectele și înglobând calitățile ambelor forme. Acest fel de ramă permite depozitarea coroanei de miere pentru ernat în partea de sus a ramei.

5. *Construcția.* Stupii sunt construiți din pereți dubli având între ei o pătură de aer izolatoare de 1 cm. Acest fel de construire prezintă pe lângă avantajile unei bune ernări și pe acela că furnicile sau alte insectele nu se vor cuibări în mușchiul sau praful de ferestru care este pus între pereții multor tipuri de stupi.

Stupii sunt vopsiți de 2 ori, acoperiți cu carton de piele, și conțin 24 rame $30/30$ cm. prevăzute cu distanțiere. Stupul au 2 separatoare Collin sau Hanneman pentru limitarea sau mărirea cuibului.

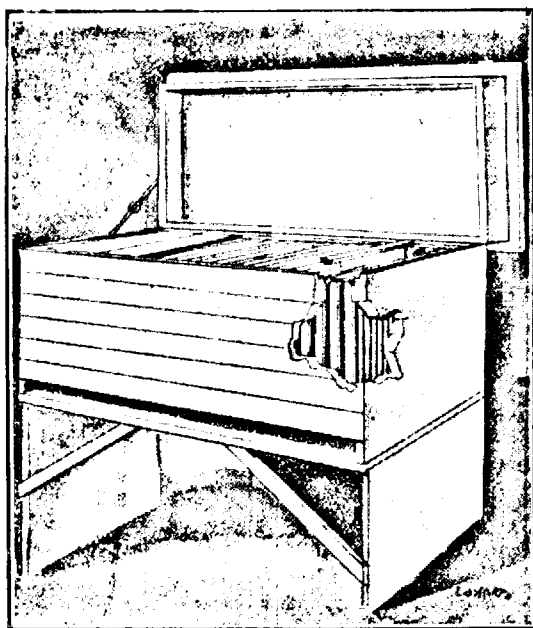

Fig. 2. Stup „Long Ideia de Arad”.

Acest stup prezintă următoarele avantagii:

1. Oferă măști fecunde (datorită mărimii lui.)
2. Puetul este bine grupat.
3. Proviziile de hrană pentru iarnă așezate în partea de sus a ramei.

4. Ernarea în bune condițiuni.

5. Manipularea ușoară și repede (în 7 minute se poate cerceta întreg stupul ramă cu ramă).

6. Curățirea se face cu o ușurință și rapiditate care întrece toate celelalte sisteme.

7. Oferă creșterea a 2 măști în laturile lui.

8. Dă cea mai mare recoltă ce se poate scoate din regiune.

9. Nu pretinde multe cunoștințe de specialitate.

10. Nu cere supraveghere continuă.

Acest stup este recomandabil sătenilor precum și acelor stupari ce nu au multă vreme de consacrat cercetării și conducerii stupilor.

El dă cea mai mare recoltă de miere cu minimum de timp.

Sistemul vertical. tipul „Ideia de Arad” Nr. 1 (fig. 3 și fig. 4.)

Acest stup este compus din două piese suprapuse. Din cuib care se găsește jos și din etajul de miere așezat direct peste cuib.

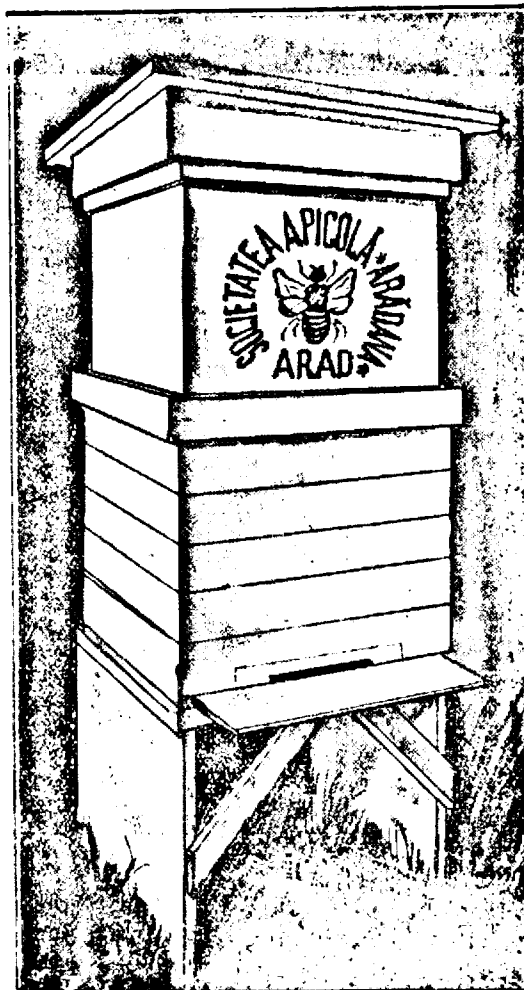

Fig. 3. Stup „Ideia de Arad”.

Cuprinde 20 rame $^{90}/_{30}$ cm. Zece în cuib și 10 în cat. Între cuib și cat se pune grătar separator.

Cuibul are pereți dubli, iar etajul de miere are pereți simpli. S'au construit simpli pentru acei stupari care voesc să-l coste cât mai pu-

țin bani un stup. Prin această construcție s'a făcut economie de material și lucru, la catul de miere.

Pereții cuibului conțin o pătură de aer izolatoare de 1 cm.

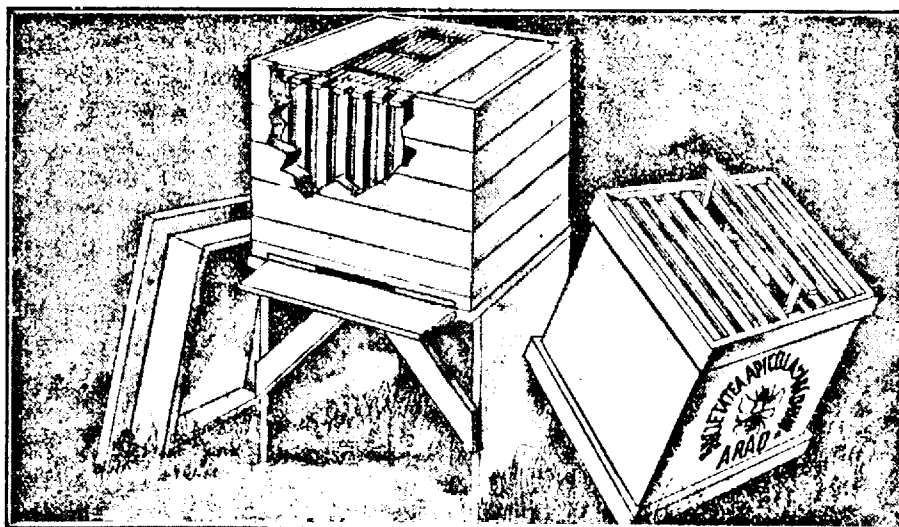

Fig. 4. Stup „Ideia de Arad”

Acoperișul este puțin înclinat spre spate pentru a să dea posibilitate ploii să se scurgă. El e prevăzut cu carton de piele. Pereții sunt vopsiți de două ori iar fundul este mobil pentru curățire.

Ramele sunt așezate în pat rece, atât cele din cat cât și cele din cuib.

„Ideia de Arad” No. 2. așa cum este arătat în fig. 5 prezintă același interior ca și cel din fig. 1 și 2.

Exteriorul se deosebește prin aceea, că la acest stup și etajul de miere este cu pereți dubli, iar urdinișul se află în partea de sus. Este o modificare pe care am adus-o în urma reclamelor ce se face azi urdinișului sus.

Noi spunem că urdinișul nu aduce nici o modificare în privința strânsurii de miere. Același cantitate de miere adună un stup fie că are urdinișul sus, fie că-l are jos.

Cu urdinișul jos, curățirea se face mai ușor, iar iernatul mai greu. Cu urdinișul sus curățenia se face mai greu, albinele având de cărat moartele și murdăriile de pe fundul stupului până sus, în schimb erantul pare a se face în mai bune condițiuni, aerul putându-se primi cu mai multă ușurință.

La acest stup cuibul este egal cu catul și prezintă marele avantaj că toate piesele se fac, pentru acei care doresc, în mod separat. Adecă: fiecare stupar poate cumpăra la început numai un cuib, neavând nevoie pentru primul an și de etajul de miere. Pentru început nu va plăti costul unui stup întreg, ci numai a unei părți, putând cumpăra după dorință piesele ce-i lipsesc.

Caracteristica stupului „Ideia de Arad.”

1. Albinele lucrează în el cu mai multă voioșie decât în cel orizontal, căci lor le place mai bine să ducă mierea în sus, decât în laturi.

2. Mierea din acești stupi va fi superioară calitativ mierii din stupii orizontali.

3. Cantitatea de miere adunată va fi cea mai mare pe care o poate da tinutul.

4. Putem recolta mierea fără să mai deranjăm cuibul.

5. Mătcile vor fi bune ouătoare căci stupii au capacitate mare.

6. Curățenia se face ușor datorită fundului mobil.

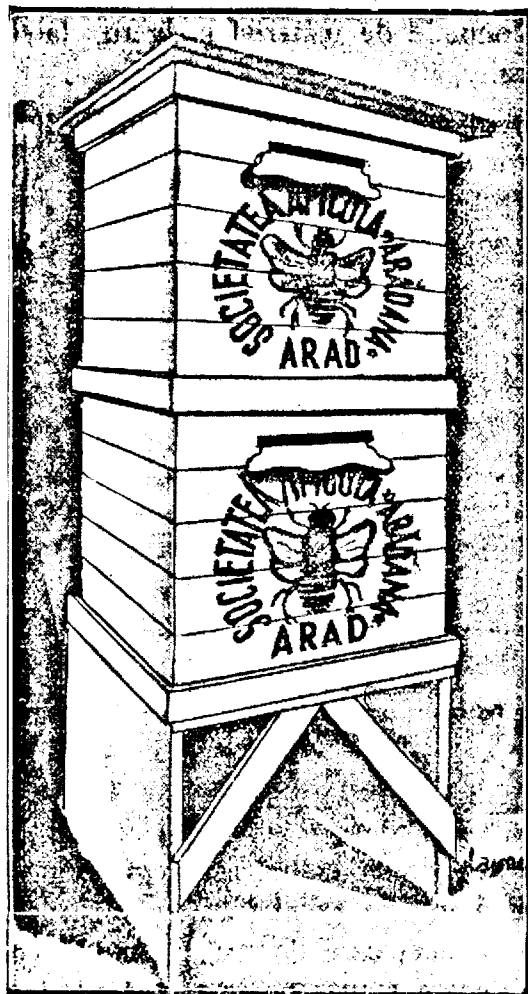

Fig. 5. Stup „Ideia de Arad”

7. Ernarea se face în condițiuni bune.
8. Proviziile de hrană sunt bine așezate pentru iarnă.
9. Puetul este bine grupat.
10. Acest stup pretinde multe cunoștințe de specialitate.
11. În mâini nepricepute nu dă rezultate bune.

12. Construirea este mai anevoiasă căci este compus din mai multe bucăți.

13. Pretinde o supraveghere continuă.

Acest stup este recomandabil stuparilor cari sunt de meserie precum și acelor cari au mult timp de consacrat cercetării albinelor.

Pentru a veni în ajutorul stuparilor cari încep acum apicultura, sau a acelor cari vovesc să-și înmulțească coloniile de albine Societatea apicolă „Arădana” din Arad a construit modele din aceste sisteme de stupi pe cari le vinde stuparilor. După aceste modele fiecare poate să-și construiască apoi ori câte va voi.

Societatea vinde acești stupi cu următoarele prețuri.

Pentru stuparii membri ai societății:

„Long ideia de Arad” fig. 1 și 2 350 lei.
 „Ideia de Arad” fig. 3 și 4 350 lei.
 „Ideia de Arad” fig. 5 400 lei.

Pentru stuparii nemembri:

„Long ideia de Arad” fig. 1 și 2 500 lei.
 „Ideia de Arad” fig. 3 și 4 500 lei.
 „Ideia de Arad” fig. 5 600 lei.

Selecționarea reginelor.

De Gheorghe Saloș
conferențiar apicol.

Stupii mari dau miere multă. Acesta este un adevăr nediscutat azi de nici un stupar. Acești stupi mari pentru că să dea miere multă trebuie să fie bine populați, adică să aibă lucrătoare multe.

Lucrătoarele se nasc din ouăle depusă de regină în celule. Pentru că să avem populație bună, trebuie deci, să avem mătci bune ouătoare.

Stuparii, cari pun roiul lor în stupi mari, se miră de multe ori că albinele nu ajung niciodată ca să umple stupul.

Toți observă dar nici unul nu știe adevăratul motiv. Cauza se găsește în matcă, în regină. Matca roiului pe care el l-a introdus

în stupul cu capacitate mare, a fost crescută într-un stup mic, iar organele ei sunt așa fel formate încât va oua puțin, pentru stupul cel nou. Aici vor trebui mătci cari să ouă mult.

Mătciile din stupii ce se găsesc în regiunile de munte și în parte și în cele de șes sunt: a) *degenerate*, b) *cu o producție redusă de ouă*, c) *inclinate spre roit*, d) *sălbatică din fire*.

a) Degenerarea se datorește faptului că la toți stuparii județului nostru, mătciile au aceeași linie de sânge de zeci de ani. Majoritatea stuparilor au început apicultura cu un singur stup. Prin roire din unul au făcut doi, din doi patru etc. etc. Când au avut mai mulți au

dat și la vecini și așa linia, de sânge nu s-a schimbat nici odată.

Degenerarea se mai datorește și faptului că mătcile la toți stuparii din regiunile de coline au fost crescute în condiții igienice care lasă mult de dorit. Stupii ținută ani de-a rândul cu gura pe pământ, în umezeală cu fagurii mucăgâți, iarna fără aer suficient, din cauza zăpezii care-i acoperă, nu au putut da decât mătcă chirchite și predispune la boli.

b) Producția redusă de ouă se datorește faptului că mătcile sunt pe deoparte degenerate, iar pe de altă, cele care sunt sănătoase și apte pentru ouat sunt crescute în stupi cu capacitate mică.

Capacitatea mică nu le-a dat posibilitatea ca să li se desvolte ovarele pentru o producție mai mare de ouă. După doi sau trei ani de locuit în acest stup, mătcile vor avea ovarele adaptate mării stupului, putând transmite moștenitoarelor această dezvoltare. Dar în acest caz trebuie să așteptăm cam mult până reginele vor putea oua multe ouă.

c) *Au inclinare spre roit.* Stupii sunt de două feluri. Stupi a căror colonie sunt inclinate spre roit și stupi a căror colonie sunt inclinate spre recoltare. Noi recomandăm numai stupi pentru miere și nu din cei pentru roit.

Stuparii ce practică albinăritul în mod primitiv, recoltează toamna miere prin distrugerea coloniei. Ei omoară toamna pe cei mai „grași” lăsând pe cei slabi în plata Domnului. Stupii „grași” sunt totdeauna cei inclinați spre recoltare și niciodată cei pentru roit.

Deci, fără ca să-și dea seamă, stuparii în fiecare an distrug și puținii stupi care prin selecția naturală ar putea ca să le aducă puțin venit.

d) *Sălbătectia albinelor*, se datorește lipsei de selecționare. Nici un stupar nu a căutat să nobileze stupii care sunt răi (nervoși). Auzi numai atât: „Asta este dărz, nu te apropia de el”.

Trântorii acestor stupi răi, împerechind mătcile tinere ale altor stupi, transmit albinelor acelor stupi inclinarea aceasta rea, de a se năpusti asupra cercetătorului, fără nici un motiv.

Acest lucru, face în mare măsură pe apicultorii începători ca să renunțe la albinărit, căci în majoritatea cazurilor stuparii vând la începători numai stupii de cari ei voiesc să scape.

În rezumat trebuiesc introduse mătcă indigene selecționate și fecundate cu trântori de montă pentru nobilizarea rasei și pentru mărirea fecundității în ouat a mătcilor.

Societatea Apicolă „Arădăna” va aduce pentru primăvara anului 1934 mătcă (regine) selecționate cari se vor vinde cu preț redus stuparilor din diferite regiuni ale județului pentru improspătarea sângelui și pentru nobilarea rasei.

Stuparii cari doresc să primească regine selecționate se vor însinua la Societate din timp.

Cercetarea stupilor iarna.

De Gheorghe Saloș

Conferențiar apicol

Iarna albinele stau între fagurii cu miere strânse în ghemuri (ciorchine). În acest timp ele nu mai lucrează nimic. Consumă miere și fac mișcare pentru a se încălzi.

Prin mișcarea ce fac, ele produc un sgomot (zumzet). Acest zumzet se poate auzi de fiecare stupar care apropie iarna urechea de urdinișul stupilor populați.

Pentru cine se pricepe în albinărit el este foarte prețios. După modul cum ele bâzâie stuparul trebuie să știe ce se petrece în interiorul stupului.

Uitați cum procedăm:

Apropiem liniștit urechea de urdiniș și ascultăm.

1. Un zumzet slab care seamănă cu un fâlfâit liniștit din aripi înseamnă că acea colonie o duce bine.

2. Cu cât zumzetul este mai tare, cu atât ne spune că în interiorul stupului este frig, iar albinele pentru a se încălzi fac mișcare mare.

3. Dacă într'un stup nu auzim nimic, ciocănim odată sau de două ori cu degetul în coasta stupului și apropiem repede urechea de urdiniș. Atunci putem să auzim următoarele:

1. Un sgomot puternic care încetează imediat. Aceasta înseamnă că acea colonie se prezintă în condițiuni optime.

2. Un sgomot prelung și plângător. Aceasta înseamnă că acea colonie este orfană.

3. Nu se aude nimic. Repetăm ciocănirea și nici de data aceasta nu auzim nimic. Atunci avem de aface cu o colonie care a murit de foame sau de frig.

Băgăm stupul cu totul în casă și încercăm să readucem albinele la viață prin căldură și hrană. Le stropim cu un sirop călduț făcut din miere sau zahăr. Dacă nu sunt încă moarte ci numai amorțite, nu peste multă vreme vor începe să miște.

Când au înviat le punem din nou în stup și astupăm urdinișul ca să nu iasă afară albinele din el. Le dăm faguri cu miere sau hrană în formă de pastă și le mai ținem în casă până a doua zi, răcind treptat camera.

Stupii cari produc bâzâit — zumzet — puternic, arătând prin aceasta că le este tare frig, vor fi băgați și ei în casă fără a umbla în interiorul lor. Aceasta în cazul când suntem siguri să au hrană suficientă. Contrar îi deschinem și le dăm mâncare.

Dacă nu-i putem duce în casă, fie din cauza că stupii sunt înglobați în pavilioane, fie că sunt pe aceeași linie mai mulți, atunci vom încălzi câte o cărămidă pe care o vom așeza deasupra cuibului în catul de miere. Căldura radiată de această cărămidă va ajuta colonia, nemai fiind nevoie de transformarea ei în casă.

Această operație se va repeta ori de câte ori vom auzi sgomot puternic. Dacă nu vom interveni atunci putem fi siguri, că acea colonie va muri de frig.

Publicațiune.

Impozitul pe albinărit.

În conformitate cu ordinul No. 131.500 din 22. Mai 1925 și „Regulamentul pentru aplicare a legii contribuțiilor directe și înființarea unui impozit pe venitul global” din 1933.

Impunerea separată a venitului din albinărit *nu se face* decât atunci când exploatarea aceasta a căpătat o dezvoltare *așa de mare* încât poate să fie tratată ca o exploatare aparte decât aceia a pământului.

Publicăm aceasta pentru a micșora teama multor apicultori. Unii stupari când aud că venim să ținem conferințe de albinărit fug de acasă spunând, că voim să-i punem la dări.

Să fie siguri toți apicultorii, că societatea noastră de apicultură s-a înființat *pentru aju-*

torarea stuparilor și nu pentru împovărarea lor cu dări.

Orice stupar care pe nedrept va fi împus la dări să facă o cerere la Camera de Agricultură sau la Soc. Apicolă „Arădană” iar noi ne vom interesa ca să se facă dreptate în acel caz, — căci *albinăritul este scutit de dări*.

Veniți deci cu încredere la toate cursurile și conferințele de albinărit pe care le organizăm căci nu veți avea decât câștig.

Președinte:

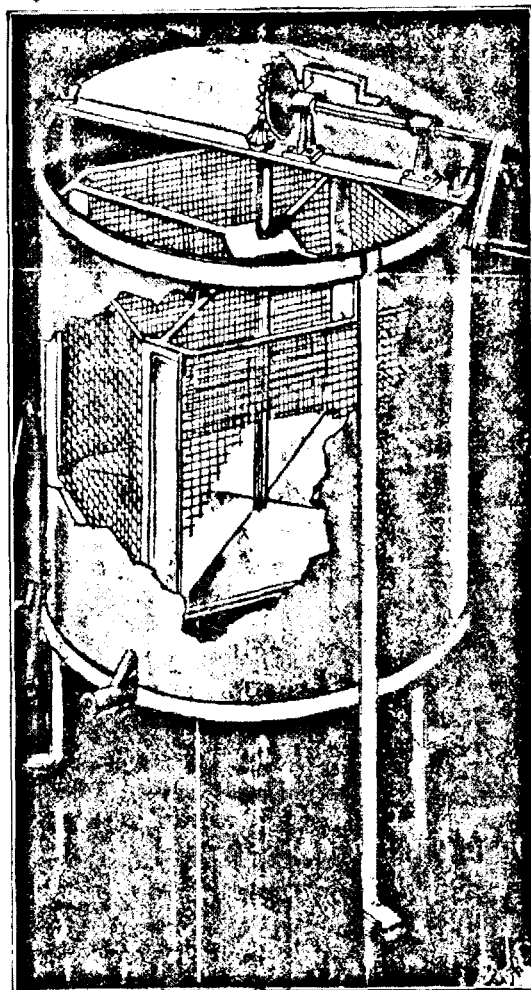
ss. N. Popescu.

Secretar:

ss. Gh. Saloș.

Mașini pentru stors mierea.

Societatea Apicolă „Arădana” Arad a confecționat mașini speciale pentru stors mierea cu patru buzunare, pe lagăre de bile pentru rane de 30/30 cm.

Aceste mașini de stors miere, cari se numesc centrifuge, le poate procura ori care membru dela Societatea noastră cu prețul de lei 1800 — bucata.

Pentru nemembri costă lei 2300.—